

Perspectievennota 2022-2025

Inhoud

Leeswijzer.....	5
Samenvatting en voorstel college.....	6
1. Inleiding	7
2. Financiële kaders begroting	10
3. Financiële positie.....	14
4. Financieel overzicht beleidsitems.....	18
5. Toelichting beleidsitems	23
6. Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden	32
Bijlagen.....	34
Bijlage 1: Visie gemeente Bergeijk	35
Bijlage 2: Uitwerking coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022 “Samen doen!”	37
Bijlage 3: Brief provincie begrotingscirculaire 2021	41
Bijlage 4: Coalitieakkoord	50

Leeswijzer

Hierbij bieden wij u de Perspectievennota 2022-2025 (PPN 2022-2025) aan. Met de PPN 2022-2025 start feitelijk de begrotingsvoorbereiding voor het jaar 2022. De PPN heeft als doel om u op hoofdlijnen te informeren over de beleidsmatige en budgettaire ontwikkelingen die van belang zijn bij het opstellen van de begroting. Middels de PPN 2022-2025 stelt uw raad daarmee de kaders voor het opstellen van de Programmabegroting 2022-2025 vast. In de commissie ABZ van 17 juni 2021 wordt de PPN 2022-2025 behandeld ter voorbereiding op de raadsvergadering van 6 en 8 juli 2021.

Deze voorliggende PPN 2022-2025 geeft het actuele beeld van de financiële positie van de gemeente Bergeijk en geeft een voorzet om te komen tot een kaderstelling voor de begroting 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2025. Het is nog niet bekend wat het Coronavirus voor effect gaat hebben op de jaren 2022-2025. In voorbereiding op de begroting 2022 zullen we de mogelijke effecten inventariseren en betrekken bij de opstelling van de begroting. De PPN 2022-2025 bevat een actualisatie van het bestaande beleid en daarnaast voorstellen voor nieuw beleid. Daarnaast zijn de “draaiknoppen” in beeld gebracht waarmee ruimte voor beleid gecreëerd kan worden.

Hoe is de PPN 2022-2025 opgebouwd?

- Vanuit het college is een samenvatting en voorstel opgesteld voor uw raad. Het voorstel gaat daarbij in op het verstrekken van een opdracht aan het college, om met de input van deze PPN 2022-2025 een voorstel tot een sluitende begroting 2022 aan de raad voor te leggen.
- Hierop volgend zijn in de inleiding de relevante beleidsontwikkelingen gepresenteerd. Deze zijn in veel gevallen nog niet in een financieel perspectief te plaatsen.
- In het hoofdstuk Financiële kaders begroting zijn de financiële uitgangspunten opgenomen die toegepast moeten worden bij het opstellen van de Programmabegroting 2022. Hoe de gemeente er in financieel opzicht voor staat wordt vervolgens beschreven in het hoofdstuk Financiële positie. Hierna wordt een financieel overzicht gegeven van alle beleidsitems met toelichting, die financiële effecten hebben op het begrotingsbeeld.
- De financiële positie van de gemeente Bergeijk staat aanzienlijk onder druk. Enerzijds door de mogelijke effecten van het Coronavirus en anderzijds door de hoge ambitie en de vele lopende projecten als wel de herijking van het gemeentefonds. Om tegenvallers op te kunnen vangen is daarom een buffer nodig. Het is een uitdaging om op termijn onze jaarlijkse inkomsten op peil te houden c.q. te brengen om de jaarlijkse kosten te kunnen dragen. Hierom is een apart hoofdstuk opgenomen met mogelijke “draaiknoppen” waarmee financiële ruimte gecreëerd kan worden.
- De arbitragecommissie jeugd heeft zich uitgesproken dat de gemeenten extra middelen krijgen voor jeugdzorg. € 1.9 miljard voor 2022, € 1.6 miljard voor 2023 en 2024. Daarna lopen de extra budgetten langzaam af tot € 800 miljoen in 2028.
- In bijlage 1 is de toekomstvisie van de gemeente opgenomen. Vervolgens is het coalitieakkoord opgenomen in bijlage 4.

Samenvatting en voorstel college

De meerjarenbegroting 2022-2024 behorende bij de vastgestelde geamendeerde Programmabegroting 2021 is vastgesteld op 27 oktober 2020. Voor 2022 sloot deze met een negatief saldo van € 163.000. Als gevolg van tussentijdse begrotingswijzigingen die door uw raad zijn vastgesteld en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in deze perspectievennota 2022-2025 daalt het begrotingssaldo 2022 naar een negatief saldo van € 329.000.

De financiële positie van de gemeente Bergeijk staat aanzienlijk onder druk. Enerzijds door de mogelijke effecten van het Coronavirus en anderzijds door de hoge ambitie en de vele lopende projecten als wel de herijking van het gemeentefonds. Om tegenvallers op te kunnen vangen is daarom een buffer nodig. Het is een uitdaging om op termijn onze jaarlijkse inkomsten op peil te houden c.q. te brengen om de jaarlijkse kosten te kunnen dragen.

De financiële effecten als gevolg van de Coronapandemie op de gemeentelijke financiën zijn nog onduidelijk. Door de VNG wordt er bij het Rijk op aangedrongen dat de eventuele extra kosten door het Rijk gecompenseerd worden.

Het in de grip krijgen van het sociaal domein heeft een hoge prioriteit. Natuurlijk met als uitgangspunt dat cliënten de juiste zorg kunnen krijgen. Hier worden voorstellen voor uitgewerkt.

Woningcorporatie Woningbelang in Valkenswaard heeft de intentie de Vestia-woningen in Bergeijk over te nemen. Door het ondertekenen van een bestuurlijk intentieakkoord met Vestia, Woningbelang, minister van Binnenlandse Zaken Kaja Ollongren, provincie Noord-Brabant en de gemeente Bergeijk is een eerste stap richting een 'duurzaamheidsfonds sociale huurwoningen' gezet.

Voor de raad hebben wij alle voorstellen in beeld gebracht. Dit is opgedeeld in financiële ontwikkelingen binnen het bestaand beleid (BB) en aangevuld met nieuw beleid (NB) Ook de "draaiknoppen" om ruimte te creëren voor uitvoering van het nieuwe beleid zijn in beeld gebracht, de zogenaamde ruimte voor beleid (RB) Het is aan uw raad om aan de hand van deze voorstellen keuzes te maken en hiermee handvatten te geven aan het college.

De PPN 2022-2025 heeft als doel om te komen tot een sluitende begroting voor het jaar 2022. Het gepresenteerde beeld voor 2022 laat een, op een begroting van ca. € 50 miljoen, tekort zien van ongeveer € 0,33 miljoen. De toezichthouder zal met name toetsen of de begroting 2022 structureel in evenwicht is. Op basis van de voorliggende PPN-2022-2025 is het structurele beeld negatief. De toets van de provincie op het structureel in evenwicht zijn is daarom naar verwachting op dit moment negatief.

Wij stellen uw raad voor om:

- 1 Richtinggevende uitspraken te doen
- 2 De financiële kaders zoals opgenomen in hoofdstuk 2 vast te stellen
- 3 Het college de opdracht te verstrekken om voorstellen te doen voor een sluitende begroting 2022 waarin:
 - a. Het bestaande beleid is opgenomen
 - b. Financiële ruimte beschikbaar is voor door de raad geprioriteerd nieuw beleid.

Het college heeft er alle vertrouwen in dat uw raad concreet richting geeft zodat het begrotingsproces voorspoedig kan verlopen. De richting die uw raad geeft, samen met de laatste beleidsontwikkelingen, vormen de basis voor het college om te komen tot een voorstel voor een sluitende begroting 2022.

1. Inleiding

We bevinden ons in het 3^e jaar van de huidige raadsperiode. De afgelopen jaren is er veel opgepakt maar blijven de uitdagingen groot. Met deze PPN geeft de raad het college de kaders waarmee de programmabegroting 2022-2025 voorbereid kan worden. In vele opzichten een uitdagende PPN omdat er forse financiële inspanningen verwacht gaan worden. Enerzijds is het niet bekend hoe hard de Coronacrisis de gemeente gaat treffen en welke effecten dit heeft op de gemeentelijke financiën. Anderzijds omdat er nog steeds veel onduidelijkheden zijn over de verdeling van de middelen in het gemeentefonds als gevolg van de herziening van dit fonds. De voorstellen voor bijstelling van het bestaande beleid en uitvoering van nieuw beleid hebben tot gevolg dat, indien alles uitgevoerd wordt, er sprake is van een substantieel oplopend structureel tekort.

We hebben daarom een breed scala aan onderwerpen in beeld gebracht waarmee ruimte in de begroting gecreëerd kan worden. Het college hoort graag van de raad welke voorstellen gedragen worden en aan welke knoppen gedraaid kan worden om uiteindelijk een sluitende begroting aan te bieden. De programmabegroting wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad in haar vergadering van 2 en 4 november 2021.

De PPN 2022-2025 heeft als vertrekpunt de programmabegroting 2021-2024. In de perspectievennota worden de financiële kaders vastgelegd voor de meerjarenraming 2022-2025.

Na de vaststelling van de programmabegroting 2021-2024 is er een aantal raadsbesluiten genomen dat financiële bijstellingen tot gevolg had. Het is daarom goed om te weten wat de stand van zaken is tot en met de raadsvergadering van 22 april 2021. Dit is de uitgangspositie voor de komende jaren. De in juli 2021 te behandelen jaarrekening 2020 sluit met een, negatief saldo van € 110.000 inclusief sociaal domein. De 1^e Burap 2021 laat een verwacht begrotingssaldo 2021 zien van € 433.000 positief.

Ontwikkelingen

Een aantal relevante ontwikkelingen is nog niet financieel vertaald in deze PPN 2022-2025.

Herijking gemeentefonds

De herijking van het gemeentefonds heeft vertraging opgelopen. Dit omdat uit de resultaten van de onderzoeken grote herverdeeffecten kwamen die niet uitlegbaar zijn. Daarvoor is aanvullend onderzoek gedaan door het Rijk. Op dit moment is het nog onbekend wanneer de herijking ingevoerd gaat worden, maar naar verwachting vindt dit plaats in 2022. Een doorkijk van de nieuwe berekening laat voor onze gemeente een voordeel zien tussen de € 100.000 / € 200.000 in 2022 oplopend naar € 250.000 / € 350.000 in 2025. Echter daar deze berekening nog met veel onzekerheden is verweven is in de risicoparagraaf bij de jaarrekening een risico opgenomen van € 60.000.

BUIG-ontwikkelingen

Vanaf 2022 maakt het Loonkostensubsidie (LKS) -budget niet langer onderdeel uit van het BUIG-budget, maar zal de financiering van de LKS jaarlijks geschieden op basis van realisatie van het jaar daarvoor. De technische uitwerking is nog niet bekend.

Jeugdhulp regionale samenwerking inkoop en nieuwe contracten jeugdhulp miv 1 januari 2022

In het jaar 2021 worden besluiten genomen die betrekking hebben op de wijze waarop de regionale samenwerking t.a.v. de inkoop van jeugdhulp wordt vormgegeven. Dit betreft een overeenkomst met 21 gemeenten op de verplichte onderdelen jeugdzorg plus, jeugdbescherming, jeugdreclassering en Spoedeisende Zorg en een overeenkomst met de tien gemeenten Samen voor Jeugd voor de overige jeugdhulpproducten. De nieuwe overeenkomsten kunnen leiden tot kostenverhoging. Daarnaast worden met ingang van 1 januari 2022 nieuwe contracten afgesloten met jeugdhulpaanbieders waarvoor reeds een aanbestedingstraject is opgestart. Afhankelijk van de nieuwe prijsafspraken en het zorggebruik kunnen de kosten voor jeugdhulp toenemen. Het uitgangspunt bij het vormgeven van de aanbesteding is dat prijsstijgingen beperkt blijven tot jaarlijkse indexatie en dat er een innovatiefonds komt gefinancierd vanuit de transformatiedoelstellingen: doelmatiger zorg en minder overheadkosten.

Aanschaf en ondersteuning devices voor raads- en commissieleden

Als gevolg van gewijzigde wetgeving dient het college, voor alle raads- en commissieleden, een device ter beschikking te stellen na de verkiezingen van 2022. Daarover is afstemming geweest met de andere griffiers van de Kempengemeenten en met het SSC. Daarbij is gesproken over de opdracht aan het SSC voor ondersteuning van de raads- en commissieleden / griffie, bij het gebruik van de devices en Wifi in het gemeentehuis, tijdens raads- en commissievergaderingen en in de avonduren.

In de begroting is de huidige maandelijkse vergoeding ad € 45 p.p. per maand opgenomen. Dit betekent dat reeds een bedrag van € 22.140 in de begroting is opgenomen dat als dekking zal dienen voor toekomstige aanschaf devices,

Toekomst GRSK: Opnieuw Verbinden

Eind januari 2020 hebben de colleges van de Kempengemeenten en het DB van de GRSK elkaar gevonden in de formulering van een nieuwe opdracht voor de toekomst van de samenwerking. Deze luidt als volgt: *De principes 'gemeentelijke autonomie' en 'regie op gegevens' toe te passen op de werksoorten van de GRSK, een veranderopgave te definiëren en met een concreet plan te komen voor de projectorganisatie en implementatie.*

Dit betekent concreet dat alle werkpakketten van de GRSK onder de loep genomen gaan worden en nieuwe verbindingen worden aangelegd en afspraken worden gemaakt over de uitvoering voor of door gemeenten. Het betreft een toekomstgerichte verbetering in de samenwerking, waarbij gemeenten opnieuw bewust de afwegingen maken of en hoe zij willen samenwerken. De werkzaamheden die nu uitgevoerd worden binnen de GRSK zullen ook in de toekomst moeten blijven gebeuren. De vorm waarin of de manier waarop is onderwerp van onderzoek en discussie.

De start van de eerste fase van de veranderopgave heeft plaats gevonden in 2020 en betreft analyse, planvorming en besluitvorming. In 2021 zal dit worden voortgezet. De tweede fase (in 2021 en 2022) betreft de omvorming en implementatie.

Integraal huisvestingsplan

We staan als gemeente aan de vooravond van een nieuwe fase van ons integrale huisvestingsplan. De gemeente stelt in overleg met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties een integraal huisvestingsprogramma onderwijs en opvang op. In dit programma wordt een perspectief gegeven op de onderwijshuisvesting over de komende 15 jaar en wordt een voorstel gedaan voor een concreet investeringsprogramma voor de periode 2022-2025. In deze PPN 2022-2025 is reeds geanticipeerd op de aankomende ontwikkelingen door het opnemen van een voorbereidingskrediet in 2022. Naar verwachting is bij de raadsbehandeling van de begroting 2022-2025 in november 2021, meer bekend over de financiële omvang voor de komende 15 jaar en wordt u bij die raadsvergadering nader geïnformeerd.

Organisatieontwikkeling

We werken als gemeente in een steeds veranderende omgeving die andere eisen stelt aan medewerkers en organisatie. Dit vraagt om medewerkers die in zichzelf investeren en zo bijdragen aan een lerende, wendbare organisatie die ontwikkelingsgericht is en streeft naar continue verbetering. Door te investeren in onze medewerkers, investeren we in de kwaliteit van onze organisatie. In 2017 is dit traject gestart met onder andere de BErgeijkSMART Academy. In 2021 is verder vormgegeven aan het traject na een evaluatie en medewerkers onderzoek. Er wordt actief een ontwikkelprogramma aangeboden en een analyse van talenten en motivatie, waarbij het werkgeluk als belangrijke basis wordt gezien voor de organisatieontwikkeling. Gezien de toegenomen werkzaamheden voor de organisatie, willen we als college bezien of we dit aankunnen met de huidige capaciteit.

Verduurzamen regulier pachtbeleid

In 2019 is onze gemeente gestart met een pilot voor aanleggen van bloem- en kruidenrijke akkerranden langs diverse gemeentelijke landbouwpercelen, in ruil voor korting op de pachtprijs. Uw raad heeft tijdens de begrotingsbehandeling najaar 2018 hiervoor financiën beschikbaar gesteld. Inmiddels hebben we reeds 3

jaar achtereen een succesvolle bloemenpracht op en langs onze percelen (in 2021 ca. 16.000 m²). In 2022 willen we de pilot evalueren en zullen we uw raad meenemen omtrent het mogelijke vervolg hiervan.

Pachtprijzenbesluit

Het pachtprijzenbesluit van 2020 is van invloed op onze inkomsten in 2021 (versturen van facturen medio juni a.s.). Vorig jaar op 1 juli zijn deze voor onze regio gedaald met 16%. Het pachtprijzenbesluit 2021 wordt van toepassing verklaard vanaf 1 juli 2021. Dit betekent dat medio juni a.s. de nieuwe pachtprijzen bekend worden. De ontwikkelingen inzake de pachtprijzen worden waar nodig in de 2^e Burap 2021 meegenomen en daarmee verwerkt in de begroting 2022.

Taken bodem

Met de komst van de Omgevingswet komen bodemtaken die nu bij de Provincie liggen naar de gemeente toe. De verwachting is dat de financiële middelen met deze bevoegdheidsverschuiving mee komen naar de gemeenten. Omdat de Omgevingswet een jaar is uitgesteld is de overdracht van bodemtaken van de Provincie naar gemeente ook met een jaar uitgesteld. Het is nog niet duidelijk over welk bedrag het gaat en of dit een structureel bedrag wordt of een incidenteel bedrag. De verwachting is dat medio 2021 daar meer duidelijkheid over komt. Ook is niet duidelijk wat voor consequenties dit voor de workload van de gemeente organisatie. Welke taken er bij de gemeente komen te liggen, wat we hiermee moeten doen in de uitvoering, met welke diepgang moeten we bepaalde zaken toetsen etc. Daarin moeten nog keuzes worden gemaakt. Bovenstaande ontwikkeling zal de komende tijd verder verduidelijkt gaan worden.

Behoud van voldoende sociale huurwoningen Vestia

Vestia bezit in Bergeijk met 446 sociale huurwoningen ca. 40% van de totale sociale huurvoorraad. Vestia moet het woningbezit buiten haar kernwerkgebied afstoten en verkopen en heeft daartoe Woningstichting Woningbelang uit Valkenswaard gevonden. Er ontstaat naar verwachting een aanzienlijk financieel gat bij deze overname met de doelstelling de sociale huurwoningen tegen goede voorwaarden te kunnen blijven exploiteren. Om dit te overbruggen moeten alle betrokken partijen en overheden een bijdrage leveren.

Afspraken over de inspanningen van deze partijen zijn op 12 mei 2020, vastgelegd in een bestuurlijk intentieakkoord 'Aanpak volkshuisvestelijke problematiek Bergeijk'. Onderzocht wordt welke bijdrage de gemeente kan leveren. Als gevolg hiervan is in het intentieakkoord afgesproken om te komen tot een "duurzaamheidsfonds sociale huurwoningen", waarin de betrokkende partijen in participeren.

Het Nationaal Programma Onderwijs

Het Nationaal Programma Onderwijs (hierna: NPO) richt zich op herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. Het NPO keert circa € 300 miljoen uit aan gemeenten verdeeld over een periode van 2,5 jaar, in de vorm van een specifieke uitkering. In juli 2021 ontvangt de gemeente meer informatie over de hoogte van het bedrag en waarvoor deze middelen kunnen worden ingezet.

2. Financiële kaders begroting

Algemeen

Het algemene uitgangspunt is een sluitende begroting. Wettelijk gezien hoeft alleen het 1^e begrotingsjaar structureel sluitend te zijn. Als dit niet het geval is moet de begroting meerjarig (laatste jaarschijf) structureel sluitend zijn. Wij streven naar een begroting die in het begrotingsjaar 2022 sluitend is.

Aandachtspunten toezichthouder

Jaarlijks bracht de provincie een begrotingscirculaire uit met daarin een aantal vaste onderwerpen. Dit naast een aantal specifieke onderwerpen. Deze vaste onderwerpen worden niet meer in de circulaire opgenomen maar vinden een plaats in het nieuwe Gemeenschappelijk financieel toezichtkader 2020 (GTK). Het nieuwe GTK is in 2019 vastgesteld. De belangrijkste specifieke onderwerpen die zijn opgenomen in de begrotingscirculaire 2021 zijn:

- Herijking gemeentefonds / verdelingssystematiek;
- Richtlijnen beoordeling begroting Sociaal domein;
- Covid-19;
- De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording van het college met ingang van boekjaar 2021. Voor een uitgebreide toelichting op de aandachtspunten verwijzen wij u naar bijlage 1. Hier is de brief van de provincie integraal opgenomen.
- Notitie Meerjarig financieel inzicht voor verduidelijking samenhang jaarrekening en begroting;
- Notitie Lokale heffingen;
- Inzicht in de structurele begrotingspositie;
- Overzicht van incidentele baten en lasten;
- Kapitaallasten nieuwe investeringen;
- Taakstellingen als toelichting bij de financiële positie en de meerjarenraming;
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- De omgevingswet en de financiële gevolgen voor de gemeente;
- Ontwikkelingen Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten;

Circulaires gemeentefonds

In de afgelopen periode is een aantal circulaire ontvangen die doorwerking hebben naar de jaren 2021 en verder. Zo zijn de uitkomsten van de september- en decembercirculaire verwerkt in de financiële prognose van de PPN 2022-2025. Gelet op het tijdsplan van de behandelingsprocedure van de PPN 2022-2025 is het niet mogelijk de uitkomsten van de meicirculaire 2021 bij de opstelling van de PPN 2022-2025 te betrekken. Wij brengen na publicatie van deze circulaire de effecten in beeld en zullen u daarover apart informeren. De begroting 2022-2025 wordt opgesteld op basis van de meicirculaire 2021.

Uniforme verdeling in taakvelden

De begroting wordt ingedeeld in de volgende taakvelden:

Taakvelden	
0. Bestuur en ondersteuning	5. Sport, cultuur en recreatie
1. Veiligheid	6. Sociaal domein
2. Verkeer en vervoer	7. Volksgezondheid en milieu
3. Economie	8. VHRCSV
4. Onderwijs	

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) schrijft voor gemeenten een 7-tal verplichte paragrafen voor. Daarnaast kunnen gemeenten desgewenst eigen paragrafen toevoegen. Vanaf het begrotingsjaar 2019 is een paragraaf Klimaat en Duurzaamheid opgenomen in de begroting. Deze paragraaf handhaven we de komende jaren. Het klimaat staat nadrukkelijk in de belangstelling van alle fracties. Aangezien maatregelen op het gebied van klimaat door alle taakvelden heen lopen monitoren we dit door middel van een aparte paragraaf.

Uniforme set beleidsindicatoren

De set van verplichte beleidsindicatoren is constant in beweging. In de begroting 2022 nemen we de beleidsindicatoren op conform de op dat moment meest actuele set indicatoren. De set beleidsindicatoren en bijbehorende gegevens kunt u vinden op de website Waarstaatjegemeente.nl via de tegel "Besluit Begroting en Verantwoording". Hier vindt u onder andere:

- Een uitgebreide toelichting op de indicatoren;
- Indicatoren van andere gemeenten waarmee een vergelijking gemaakt kan worden met de eigen gemeente.

Rentelasten

Rentetoerekening investeringen Omslagrente: 1,5%

Rentetoerekening eigen vermogen/voorzieningen: 1,5%

Rentetoerekening grondexploitaties: 1,0%

We rekenen met een rente van 1,5% over investeringen. Ook over het eigen vermogen/voorzieningen rekenen we met 1,5% rente. Het verschil tussen de berekende afgeronde rente en de daadwerkelijk te betalen rente is het rentevoor- of nadeel. Aan de grondexploitaties wordt de werkelijke rente doorberekend. Dit op basis van richtlijnen in het BBV. Deze rente is voor de komende jaren berekend op gemiddeld 1,0%.

De commissie BBV doet geen uitspraken over de wijze waarop gemeenten hun tarieven (met name riool- en afvalstoffenheffing) dienen te berekenen. Fiscaal juridisch gezien is het toegestaan om een redelijk deel van de rentelasten mee te nemen in de kostenopstelling die ten grondslag ligt aan de tariefberekening. Wat een individuele gemeente redelijk vindt, dient vervolgens wel volgens BBV artikel 10 lid c gemotiveerd te worden toegelicht in de paragraaf lokale heffingen, waarin de beleidsuitgangspunten moeten worden toegelicht.

Beleidsuitgangspunten Financiële verordening

Overhead en toerekening apparaatskosten

Voor de berekening van kostendekkende tarieven en de grondexploitatie hanteren we een verdeelsleutel. Deze wordt als volgt bepaald. De totale overheadkosten worden gedeeld door de productieve uren die aan de primaire processen worden toegerekend. Het tarief wat hier uit volgt wordt vermenigvuldigd met het aantal productieve uren wat is toebedeeld aan de onderwerpen van de kostendekkende tarieven en de grondexploitatie.

De directe kosten komen op basis van voorcalculatie op de verschillende taakvelden. Dit wordt ook als realisatie zo verantwoord. Hierdoor zijn de afwijkingen op de directe kosten in de jaarrekening beperkt. Afwijkingen op de directe kosten worden verantwoord in het taakveld "Overige baten en lasten".

Waardering en afschrijving vaste activa

De afschrijvingen op investeringen vinden plaats conform de Financiële verordening gemeente Bergeijk 2017. Deze verordening is vastgesteld in de raad van 30 maart 2017.

Om de administratieve lasten te beperken is een ondergrens ingebouwd. Voor investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte is deze vastgesteld op € 10.000.

Onvoorzien

In de begroting 2022 wordt hiervoor € 25.000 geraamd. Dit budget is niet gelabeld aan programma's. Het college heeft het mandaat tot het doen van uitgaven tot € 20.000 per keer.

Voorzieningen en reserves

Stortingen in voorzieningen en toevoegingen aan reserves (en onttrekkingen uit reserves) vinden plaats conform de vastgestelde uitgangspunten zoals vermeld in de nota reserves en voorzieningen 2019. Als er vastgestelde beheerplannen zijn (inclusief het bij de beheerplannen behorende kwaliteitsniveau) worden de stortingen in de voorzieningen hierop gebaseerd.

Algemene lastenontwikkeling

Loonontwikkeling

In de meicirculaire wordt jaarlijks als onderdeel van de verwachte overheidsconsumptie bepaald wat de ingeschatte stijgingen van de lonen en salarissen zijn. Dit is gebaseerd op het Centraal Economisch Plan (CEP). In het CEP 2021 zit de eerste doorkijk naar 2022. De maatstaf die we hanteren wordt ook bij de belangrijkste verbonden partijen gehanteerd. Dit is de maatstaf "Loonvoet sector overheid". Ten opzichte van de loonontwikkeling die wij reeds voorzien hadden in onze meerjarenbegroting daalt deze. De volgende percentages worden gehanteerd.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Raming begroting 2021	2,50%	2,30%	2,30%	2,30%
Loonvoet sector overheid CEP 2021	1,50%	2,30%	2,10%	2,40%
Bijstelling begroting 2022 - 2025	-1,00%	0,00%	-0,20%	0,10%

De meicirculaire wordt normaliter gebaseerd op de prognoses die in het CEP worden verwerkt.

Prijsontwikkeling

Voor de begroting en de meerjarenplanning geldt in principe de nullijn. Dit betekent dat de budgetten niet verhoogd worden. Hierop zijn enkele uitzonderingen:

- wettelijke tarieven (bijvoorbeeld leges paspoorten);
- contractueel overeengekomen indexeringen;
- prijzen van dienstverlening door derden (bijvoorbeeld verzekeringspremies);
- overige onvermijdelijke kostenstijgingen als gevolg van marktwerking en inflatie. Hiervoor geldt het algemene percentage.

Wij werken met een stelpost prijsstijging. De hoogte ervan is gebaseerd op de beïnvloedbare uitgavenbudgetten in de begroting. Voor de algemene prijsontwikkeling baseren wij de gegevens op door het rijk verstrekte gegevens bij de meicirculaire 2021 (Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc)). In het CEP is daarvoor de volgende basis gehanteerd.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Raming begroting 2021	1,70%	1,70%	1,50%	1,50%
Prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) CEP 2021	1,40%	1,50%	1,50%	1,50%
Bijstelling begroting 2022-2025	-0,30%	-0,20%	0,00%	0,00%

Algemene ontwikkeling baten

Algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering wordt gebaseerd op de door het rijk verstrekte gegevens bij de mei/junicirculaire 2021. Eventuele significante wijzigingen als gevolg van de septembercirculaire 2021 worden via een aparte begrotingswijziging aan u voorgelegd. Voor de meerjarenplanning is uitgegaan van lopende prijzen (dus inclusief inflatie).

Indexering baten

Het rijk compenseert gemeenten voor kostenstijgingen als gevolg van prijsontwikkeling en loonontwikkeling. Dit doet ze door bijstelling in de algemene uitkering conform bovenstaande cijfers. Dit is echter niet voldoende om alle stijgende lasten die uit loon- en prijsontwikkeling voortkomen te compenseren. De gemeente heft daarom belastingen en heffingen. Deze stellen we jaarlijks bij. Net als bij de verbonden partijen hanteren we vanaf 2021 een gewogen indexering. Gemiddeld genomen komen de verbonden partijen uit op gewogen indexering die gebaseerd zijn op een verhouding van 1/3 prijsontwikkeling en 2/3 loonontwikkeling. Dit is ook bij de gemeente een reële verhouding. Hiermee is er sprake van uniforme uitgangspunten. Gebaseerd op dit uitgangspunt komen we daarmee op een indexering van 1,47% in 2022.

Dit percentage rekenen we over alle inkomsten (bijvoorbeeld OZB, leges, huurinkomsten) behalve als daar specifieke afspraken onder liggen of er wettelijke regels gevolgd moeten worden. Dit zijn:

- Voor riool- en afvalstoffenheffing worden kostendekkende tarieven gehanteerd;
- Leges die van rijkswege gemaximeerd zijn (bv paspoorten en rijbewijzen);
- Het tarief voor de toeristenbelasting bedraagt 3,11% van de omzet;
- Pachten en erfpachten worden bepaald op grond van de “Nota erfpachtbeleid 2012” en “Nota Pachtbeleid 2007”;
- Lopende contracten en daarin opgenomen indexeringen worden gerespecteerd.

Grondtransacties pachtgronden

Opbrengsten uit grondtransacties van pachtgronden worden voor zover die de begrote opbrengst overschrijden gestort in de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties. Wanneer de opbrengsten lager zijn wordt het verschil onttrokken uit die reserve. Overschrijdt de reserve behoedzaamheid grondtransacties het maximale plafond dan vloeit het meerdere naar de algemene reserve. Het plafond van de algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties is € 2,5 miljoen. Op 21 december 2017 heeft de raad ingestemd met de grondnota 2018.

Grondexploitaties

Bij de opstelling van de calculaties van de grondexploitaties wordt uitgegaan van de volgende parameters:

- Rentelasten 1,0 %;
- Disconteringsvoet 2% (verplicht);
- Kostenstijging 2%;
- Opbrengstenstijging 2%.

De rentelasten zijn gebaseerd op de op dit moment werkelijk betaalde rente. Bij de opstelling van de begroting wordt op basis van geactualiseerde cijfers bezien of de werkelijk toe te rekenen rente gehandhaafd kan blijven op 1,0%. De disconteringsvoet van 2% is gebaseerd op het streven van de EU om de inflatie rond dit percentage te laten uitkomen. In die lijn stellen we voor om in de calculaties zowel de kosten als opbrengsten met dit percentage te laten stijgen. Hierbij respecteren we eerder gesloten overeenkomsten. Met deze kosten- en opbrengstenstijging volgen we de marktontwikkelingen van dit moment. In de calculaties gaan we ervan uit dat de inkomsten maximaal 5 jaar geïndexeerd worden. Dit conform eerder vastgestelde besluitvorming.

Overig

Voor het begrotingsjaar en de meerjarenplanning gaan wij uit van de hoogte van het aantal woningen en inwoners per 1 januari 2021. Omdat de realisatie van de geplande woningbouw een hoge mate van onzekerheid kent, worden woningbouwprognoses niet meegenomen.

Dit is geheel in overeenstemming met het voorzichtigheidsprincipe en de algemene regels van verantwoording: lasten nemen zodra ze voorzien zijn en baten nemen zodra ze gerealiseerd zijn.

De ramingen in de begroting worden gebaseerd op 18.754 inwoners en 8.847 woonruimten (niet loges functies).

3. Financiële positie

De financiële positie van de gemeente is medebepalend voor de keuzes en prioriteiten die de gemeenteraad kan stellen.

Het financieel meerjarenperspectief

Om een goed beeld te krijgen in de mogelijkheden wordt allereerst het financiële perspectief voor de jaren 2022-2025 bepaald. Dit is als volgt tot stand gekomen:

- Startpositie is de geamendeerde programmabegroting 2021, vastgesteld op 27 oktober 2020 en de begrotingswijzigingen tot en met 22 april 2021;
- De jaarschijf 2025 is toegevoegd;
- De financiële kaders conform hoofdstuk 2;
- De mutaties van de algemene uitkering volgens de september- en decembercirculaire 2020 en maartcirculaire 2021;
- De meerjarige mutaties uit de op 6 juli 2021 geagendeerde vast te stellen 1^e Burap 2021.

Als alle voorstellen uit hoofdstuk 4 'Financieel overzicht beleidsitems' van deze PPN verwerkt worden geeft dat onderstaand begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst in een structureel en een incidenteel beeld. Op termijn ontstaat in deze situatie een nadelig structureel beeld. Dit is met name van belang omdat de provincie toetst of de begroting structureel en materieel in evenwicht is. Concreet betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten gaan worden. Hiervoor hebben we de 'draaiknoppen' onder hoofdstuk 6 'Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden' in beeld gebracht. Maar ruimte kan natuurlijk ook gevonden worden door keuzes te maken in de voorliggende voorstellen van hoofdstuk 4 'Financieel overzicht beleidsitems'. Deze zijn nader toegelicht in hoofdstuk 5 'Toelichting beleidsitems'.

Omschrijving (x€ 1.000)		2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2021 incl. amendementen t/m april		-163	-287	-368	-486
Raad 26-11-2020 BergeijkEnergy: evaluatie en uitvoeringsprogramma 2021	b	0	0	0	0
Raad 28-01-2021 Vereveningsfonds Sociale woningbouw	b	0	0	0	0
Raad 25-03-2021 Definitief ontwerp Kattendans	b	-6	-6	-6	-6
Raad 22-04-2021 Restauratie st. Martinustoren		0	0	0	0
Saldo meerjarenbegroting 2021 na wijzigingen	c = (a+b)	-169	-293	-374	-492
Bestaand beleid	d	7	94	106	296
Nieuw beleid	e	-167	-168	-173	-125
Totaal wijzigingen	f = (d+e)	-160	-74	-67	171
Saldo perspectievennota 2022-2025	g = (c+f)	-329	-367	-441	-321
Onderverdeeld in:					
Structureel saldo perspectievennota 2022-2025		-35	-219	-315	-235
Incidenteel saldo perspectievennota 2022-2025		-294	-148	-126	-86
Saldo perspectievennota 2022-2025		-329	-367	-441	-321

-/- = meer lasten / minder baten, + = minder lasten / meer baten

Door het afronden op € 1.000 zijn kleine afrondingsverschillen in de tellingen mogelijk.

Ontwikkelingen reserves en voorzieningen

De financiële positie van de gemeente wordt mede bepaald door de inzichten in de positie van de reserves en voorzieningen gedurende de looptijd van de PPN 2022-2025. De reservepositie wordt veelal beïnvloed door de verwachte toevoegingen vanuit de resultaten van de grondexploitaties. Van belang hierbij is het moment dat die middelen ook daadwerkelijk beschikbaar komen. Dit omdat zonder die zekerheid voorgenomen beleidsvoornemens mogelijk in gevaar komen. Adequate inschattingen, met de nodige waarborgen, zijn daarom van groot belang.

De financiële positie van de gemeente Bergeijk staat aanzienlijk onder druk. Enerzijds door het Coronavirus maar ook de hoge ambitie en de vele lopende projecten als wel de herijking van het gemeentefonds kunnen ertoe leiden dat de exploitatie onder druk komt te staan. Om tegenvallers op te kunnen vangen is daarom een buffer nodig.

Bij de actualisatie van de grondexploitaties zijn de parameters waarop de calculaties worden berekend op actualiteit beoordeeld en is gekeken naar de inschattingen van de fasering. Mogelijk heeft dit negatieve effecten op de grondexploitaties en daarmee op toekomstige winsten en verliezen.

Reserves

In deze PPN 2022-2025 houden we er rekening mee dat in beperkte mate gemuteerd wordt op reserves. In onderstaande tabel zijn deze weergegeven, voor de volledigheid zijn daarin ook de voorgestelde mutaties vanuit de 1^e Burap 2021 opgenomen. Ook zijn de mutaties opgenomen waarover reeds in eerdere momenten besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dit kan zijn bij de begroting, een burap, de slotwijziging of via een afzonderlijk raadsvoorstel.

Bij grondexploitaties moet tussentijds winst worden genomen volgens de zogenaamde percentage of completion-methode. Dit houdt in dat er winst wordt genomen op basis van de gerealiseerde uitgaven en inkomsten afgezet tegen de volledige uitgaven en inkomsten van een plan. In onderstaande cijfers zijn de prognoses zoals begin 2021 zijn gecalculeerd opgenomen. Bij het samenstellen van de begroting 2022 worden calculaties en daarmee de verwachte resultaten opnieuw geactualiseerd.

Mutaties algemene reserves (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo 1e burap 2021	433	0	0	0	0
Saldo PPN 2022-2025	0	-329	-367	-441	-321
Toevoeging BR Duurzaamheid en klimaat	-150	0	0	0	0
Toevoeging BR Vereveningsfonds	-150	0	0	0	0
Toevoeging DR Woonwagens	0	-952	0	0	0
Totaal mutaties algemene reserves	133	-1.281	-367	-441	-321

Mutaties bestemmingsreserves (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
BR KC/Kattendans	-62	-577	0	0	0
BR DOB Plattelandsontwikkeling	-198	-15	0	0	0
BR DOB Beleid VAB	-65	0	0	0	0
BR DOB Herstel cultuurhistorisch landschap Liskes	0	0	0	0	0
BR DOB Natuurcompensatie Diepvelde(w)eg	0	0	0	0	0
BR Budgetoverheveling	-519	0	0	0	0
BR ROL Verwervingskosten Hof Noord	-368	0	0	0	0
BR ROL Storingen grexen	68	69	0	0	0
BR ROL Fietsambitie	0	0	-500	0	0
BR Uitvoering bereikbaarheidsagenda	-42	-42	-42	-42	-42
BR Rente BBV wijziging grexen	-127	-89	-59	0	0
BR Duurzaamheid en klimaat (BEnergie)	-279	0	0	0	0
BR Egalisatie sociaal domein eenmalige lasten KempenPlus	-84	-84	0	0	0
BR Fietsambitie Bergeijk	-4	-4	-4	-4	-4
BR Verevening Sociale woningbouw	150	0	0	0	0
Totaal mutaties bestemmingsreserves	-1.530	-742	-605	-46	-46

Omschrijving (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene reserves	10.082	8.668	8.301	7.860	7.539
Algemene reserve behoedzaamheid grondtransacties	1.402	1.402	1.402	1.402	1.402
Bestemmingsreserves	3.863	3.121	2.516	2.470	2.424
Dekkingsreserves	5.857	6.502	6.702	6.395	6.088
Totaal reserves per 31-12	21.204	19.693	18.921	18.127	17.453

Dit geeft de volgende verwachte stand van de reserves van de gemeente per ultimo jaar. Dit wanneer de PPN 2022-2025 één-op-één overgenomen wordt in de Begroting 2022-2025.

Ratio weerstandscapaciteit

De ratio weerstandscapaciteit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare reserves (algemene reserve, algemene reserve risico's grondexploitatie en post onvoorzien) en de benodigde weerstandscapaciteit. In de nota reserves en voorzieningen 2019 is de norm gesteld op minimaal 1,4.

Elk jaar vindt twee keer een actualisatie van de inventarisatie van de risico's plaats. Dit doen we bij de opstelling van de jaarstukken en de programmabegroting. In de PPN 2022-2025 wordt daarom hetzelfde overzicht opgenomen als in de jaarstukken. De doorrekening naar volgende jaren is daarop ook geactualiseerd.

Het risicoprofiel is bij de jaarstukken 2020 bepaald op € 3.1 miljoen. In de tabel is een doorkijk gegeven naar de ontwikkeling van de risico's. Op grond van het risicoprofiel was de ratio weerstandscapaciteit bij de jaarrekening 2020 3,23, waar de norm door uw raad is gesteld op 1,4. Hierdoor voldoen wij als organisatie ruimschoots aan de door uw raad vastgestelde weerstandsratio, waar we dus ruimschoots aan voldoen.

Bedragen x € 1.000									
Omschrijving risico	Kans	Af te dekken met:	Jaar-rekening 2020	begroting 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
0. Taakveld Bestuur en ondersteuning									
Verkoop pachtgronden	Zeer gering	AR	31	31	31	31	31	31	31
Algemene uitkering: effect wijzigingen	Zeer gering	AR	60	600	60	60	60	60	60
Coronavirus	Waarschijnlijk	AR	500	500	500	500	500	500	500
6. Taakveld Sociaal domein									
Programmakosten jeugdhulp	Waarschijnlijk	AR	150	150	150	150	150	150	150
7. Taakveld Volksgezondheid en milieu									
Sanering bodem verontreiniging	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50	50	50
Afvalinzameling	Hoog	AR	225	225	225	225	225	225	225
8. Taakveld VHROSV									
Planchadeclaims actualisering bestemmingsplannen	Waarschijnlijk	AR	50	50	50	50	50	50	50
Risico's grondexploitatie	Hoog	AR grex	1.583	1.531	1.583	1.583	1.583	1.583	1.583
Programma Aanpak Stikstof	Zeer gering	AR	125	625	125	125	125	125	125
Organisatie/bedrijfsrisico									
Financieringsfunctie reserve	Waarschijnlijk	AR	61	79	61	61	61	61	61
Verbonden partijen									
GRSK / GGD / ODZOB / VRBZO / MRE	Waarschijnlijk	AR	253	67	253	253	253	253	253
Totaal			3.088	3.908	3.088	3.088	3.088	3.088	3.088

Voor een toelichting verwijzen wij u naar risicoparagraaf van de 1^e Burap 2021.

Vorzieningen

In onderstaand overzicht zijn alle voorzieningen in beeld gebracht. Deze voorzieningen zijn bij de jaarstukken 2020 beoordeeld. De geraamde standen van de voorzieningen, gebaseerd op de jaarrekeningcijfers 2020, de 1^e Burap 2021 en de begroting 2021-2024, per 31 december van elk jaar zijn als volgt:

Omschrijving (x€ 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Voorziening Riolering	474	645	807	950	1.092
Voorziening Riolering Groot onderhoud	386	386	386	386	386
Voorziening Accommodaties	86	79	20	112	337
Voorziening Openbare verlichting	19	19	21	26	33
Voorziening Wegen & bruggen	558	134	38	219	14
Voorziening Openbaar groen	66	43	40	48	37
Voorziening tekorten grondexploitaties	2.309	2.309	0	0	0
Voorziening Dubieuze debiteuren	358	358	358	358	358
Voorziening Pensioen voormalige wethouders	1.219	1.147	1.074	1.001	929
Totaal voorzieningen per 31-12	5.476	5.121	2.745	3.102	3.187

4. Financieel overzicht beleidsitems

Overzicht exploitatiebaten en –lasten

In dit overzicht staan de onderwerpen met financiële mutaties ten aanzien van het bestaand beleid (BB) en nieuw beleid (NB).

		Structureel / Incidenteel				
Omschrijving		2022	2023	2024	2025	
B00	Stand primitieve begroting (geamendeerd)	I	37.796	85.567	166.269	0
	Stand primitieve begroting (geamendeerd)	S	-201.024	-372.594	-534.167	-486.432
	Raad 25-03-2021 Definitief ontwerp Kattendans	S	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
	Raad 22-04-2021 Restauratie st. Martinustoren	I	0	0	0	0
Totaal B00			-169.228	-293.027	-373.898	-492.432
			-169.228	-293.027	-373.898	-492.432
BB01	Verbonden partijen stelpost prijsstijging	S	75.335	75.356	75.123	101.257
	Verbonden partijen dekking in begroting	S	11.750	59.765	59.765	59.765
	Verbonden partijen	I	46.841	41.598	15.132	10.896
	Verbonden partijen	S	-61.724	-159.929	-135.464	-100.739
Totaal BB01			72.202	16.790	14.556	71.179
BB02	Algemene uitkering	S	117.233	81.202	117.813	138.556
	Algemene uitkering doorwerking	S	-4.869	0	0	0
Totaal BB02			112.364	81.202	117.813	138.556
BB03	Milieustraat	S	-13.883	-13.713	-13.543	-13.373
	Milieustraat verhoging afvalstoffenheffing	S	13.883	13.713	13.543	13.373
Totaal BB03			0	0	0	0
BB04	BeEnergy AR	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	BeEnergy BR	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal BB04						
BB05	Onderuitputting kapitaallasten	I	-209.833	-112.757	-144.942	
	Onderuitputting kapitaallasten	S	122.688	128.132	98.451	23.513
Totaal BB05			-87.145	15.375	-46.491	23.513
BB06	Actualisatie gemeentelijke visie mobiliteit	S	-13.000			
Totaal BB06			-13.000			
BB07	Loon- en prijsontwikkeling	S	93.000	47.000	-13.000	9.000
Totaal BB07			93.000	47.000	-13.000	9.000
BB08	Kempische Visie	S	-7.000			
Totaal BB08			-7.000			
BB09	Bijstellen leges	S	-41.424	-22.302	-55.974	18.283
Totaal BB09			-41.424	-22.302	-55.974	18.283
BB10	Rente	S	22.000	22.000	10.000	-9.000
Totaal BB10			22.000	22.000	10.000	-9.000
BB11	Toeristenbelasting	S			100.000	100.000
Totaal BB11					100.000	100.000
BB12	Vervanging werkmateriaal	S				-16.526
Totaal BB12						-16.526
BB13	BeGreen	S	5.000		5.000	
Totaal BB13			5.000		5.000	
BB14	Verkiezingen	I	-4.000			
	Verkiezingen	S	-4.000	-7.000	-4.000	-4.000
	Verkiezingen stelpost	S	4.000	7.000	4.000	4.000
Totaal BB14			-4.000	0	0	0
BB15	Dorpsondersteuner	S	-53.000	-54.000	-55.000	-56.000
Totaal BB15			-53.000	-54.000	-55.000	-56.000
BB16	Programmakosten WMO	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal BB16						
BB17	Programmakosten Jeugdhulp	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal BB17						
BB18	Bijzondere bijstand/minimabeleid/schuldhelp	I	-3.000			
	Bijzondere bijstand/minimabeleid/schuldhelp	S	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal BB18			2.000	5.000	5.000	5.000
BB19	Programmakosten participatiewet	S	-181.000	-106.000	-31.000	-31.000
	Programmakosten participatiewet Loonkn dekking	S	45.000	45.000	45.000	45.000
Totaal BB19			-136.000	-61.000	14.000	14.000
BB20	BUIG inkomsten	S	134.736	134.736	134.736	134.736
Totaal BB20			134.736	134.736	134.736	134.736
BB21	Bestemmingsplannen omgevingswet	I	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Totaal BB21			-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
BB22	Areaaluitbreiding groen binnen de bebouwde kom	S	-90.166	-88.166	-88.166	-88.166
Totaal BB22			-90.166	-88.166	-88.166	-88.166
BB23	Indexering BORA	S	-33.254	-33.254	-33.254	-33.254
	Indexering BORA stelpost	S	33.254	33.254	33.254	33.254
Totaal BB23			0	0	0	0
BB24	Adm. Wijziging Waarderingssubsidie Handbalvereniging	S	-2.030	-2.060	-2.091	-2.123
	Adm.wijziging ophoging bijdrage cultuureducatie	S	4.358	4.358	4.358	4.358
	Adm.wijziging structurele bijstelling subsidie Art4U	S	-4.437	-4.437	-4.437	-4.437
Totaal BB24			-2.109	-2.139	-2.170	-2.202
BB25	Omworming OV naar Led-verlichting 2025	S				-13.000
Totaal BB25						-13.000
BB26	Werkplekmiddelen	S			-33.475	-32.988
Totaal BB26					-33.475	-32.988
BB27	Leges	S	50.000	50.000	50.000	50.000
Totaal BB27			50.000	50.000	50.000	50.000
			7.458	94.495	106.828	296.386

NB01	Fietskronkel	S	-3.625	-3.588	-3.550	-3.513
	Fietskronkel onderhoudskosten	S		-2.000	-2.000	-2.000
Totaal NB01			-3.625	-5.588	-5.550	-5.513
NB02	Integraal huisvestingsplan BR	I	500.000			
	Integraal huisvestingsplan DR	I	-500.000			
Totaal NB02			0			
NB03	Woonwagens	S	-52.360	-51.789	-51.218	-50.646
	Woonwagens DR	S	38.080	38.080	38.080	38.080
Totaal NB03			-14.280	-13.709	-13.138	-12.566
NB04	Bomenplan Varkensakker	S	-3.142	-3.109	-3.077	-3.044
Totaal NB04			-3.142	-3.109	-3.077	-3.044
NB05	Ledverlichting Fietspad Loo-Luyksgestel	S	-11.050	-10.923	-10.795	-10.668
Totaal NB05			-11.050	-10.923	-10.795	-10.668
NB06	Fietsambitie 2022	S				-17.500
Totaal NB06						-17.500
NB07	Steenbreek	S	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
	Steenbreek dekking rioolheffing	S	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal NB07			0	0	0	0
NB08	Signaleren & Kanteren	S	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Totaal NB08			-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
NB09	Mobiliteitsstrategie	I	-65.000	-65.000	-65.000	
Totaal NB09			-65.000	-65.000	-65.000	
NB10	Kempenmanifest	S	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Totaal NB10			-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
NB11	Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie	I	-47.000	-47.000	-47.000	-47.000
	Uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie	S			-6.000	-6.000
Totaal NB11			-47.000	-47.000	-53.000	-53.000
NB12	Duurzaamheidsfonds	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal NB12						
			-167.097	-168.328	-173.559	-125.291
			-328.866	-366.859	-440.629	-321.337

Overzicht investeringen PPN 2022-2025

In de begroting 2021 zijn een aantal investeringen opgenomen voor de jaarschijven 2022-2024. Om een totaaloverzicht van de investeringen 2022-2025 te hebben zijn deze daarom in beeld gebracht. Dit naast de investeringen die uit de PPN 2022-2025 volgen. De blauw gemarkeerde investeringen vloeien voort uit de voorliggende PPN. De bruto-investeringen zijn in beeld gebracht met daarnaast een overzicht van eventuele bijdragen van derden / subsidies / andere dekkingsbronnen.

Omschrijving	Looptijd	investering				dekking			
		2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Taakveld 0 Bestuur en ondersteuning									
Werkplekmiddelen (mobiele telefonie + werkplek)	2	65.000	0	65.000	0	0	0	0	0
Aankoop brandweerkazerne	20	268.369	0	0	0	0	0	0	0
Aankoop brandweerkazerne grond	0	175.209	0	0	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: bedrijfswagens	10	48.200	38.600	13.300	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: gladheidsbestrijding	10	0	0	32.600	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: tractoren en toebehoren	10	32.000	32.900	21.500	0	0	0	0	0
Werkmaterieel: bedrijfswagens	10	0	0	0	143.700	0	0	0	0
Taakveld 2 Verkeer en vervoer									
IGP N69 3.12 Laanbeplanting Molenstr incl. OV 2018-2022	30	105.000	0	0	0	55.000	0	0	0
IGP N69 3.15 Recreatief fietspad aanleggen Bosweg	30	126.000	0	0	0	63.000	0	0	0
IGP N69 4.5 Wandelen langs de Keersop Lovernsedijk - Dommelen	30	128.000	0	0	0	64.000	0	0	0
IGP N69 4.11 Laanbeplanting aanleggen Weerderdijk - M. Stemstraat - Heijerstraat - Lovernen - Eeuselsedijk	30	191.000	0	0	0	95.500	0	0	0
IGP N69 5.4 Wandelen langs de Keersop Westerhoven - Belgische grens	30	280.000	0	0	0	140.000	0	0	0
IGP N69 6.4 fietsverbinding Broekhoven - Steensel	30	0	620.000	0	0	0	345.000	0	0
Herinrichten 't Hof fase 4 openbaar gebied	30	0	1.000.000	0	0	0	0	0	0
Fietsambitie Bergeijk	50	294.000	500.000	500.000	500.000	0	0	0	0
Omvorming OV naar LED-verlichting	20	200.000	200.000	200.000	200.000	0	0	0	0
Focus: herinrichting Burgemeester Magneestraat	30	0	900.000	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Eijkereind	30	360.000	0	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad	30	0	350.000	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Kleine Broekstraat / Industrieweg	30	485.000	0	213.000	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Koperteutenstraat en omgeving, Hasseltsstraat Luyksgestel	30	279.000	0	0	0	0	0	0	0
Focus herinrichting, vervanging de Bucht, Bergeijk	30	0	620.000	0	0	0	0	0	0
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel	30	0	600.000	0	0	0	0	0	0
Focus: Den Belleman e.o.	30	50.000	0	277.000	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting de Weebosch en St. Gerardusweg	30	100.000	0	1.310.000	0	0	0	0	0
Aanleg traverse Luyksgestel	30	0	525.000	0	0	0	0	0	0
Vrijliggend fietspad Kruisboomweg Luyksgestel	30	0	100.000	184.000	0	0	0	0	0
Kruisboomweg Luyksgestel	30	0	0	355.000	0	0	0	0	0
Vervangen / aanbrengen brugleuningen	30	0	0	120.000	0	0	0	0	0
Fietskronkel	30	75.000	0	0	0	0	0	0	0
Ledverlichting fietspad Loo-Luyksgestel	20	170.000	0	0	0	0	0	0	0
Taakveld 4 Onderwijs									
Integraal huisvestingsplan	1	500.000	0	0	0	500.000	0	0	0
Taakveld 5 Sport, cultuur en recreatie									
Speelvoorzieningen Bewegen, Ontmoeten en Spelen	10	55.000	55.000	55.000	0	0	0	0	0
Bomenplan varkensakker	30	80.000	0	0	0	15.000	0	0	0
Taakveld 6 Sociaal domein									
Taakveld 7 Volksgezondheid en milieu									
Focus: herinrichting Burgemeester Magneestraat riolering	60	1.000.000	0	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Eijkereind riolering	60	400.000	0	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Frater Romboutsstraat en Kerkepad riolering	60	0	150.000	0	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting Koperteutenstraat en omgeving, Hasseltsstraat Luyksgestel riolering	60	496.000	0	0	0	0	0	0	0
Focus: Herinrichting Kleine Broekstraat / industrieweg riolering	60	1.000.000	0	444.000	0	0	0	0	0
Riolering: rioolvervangning / verbetering vGRP	60	40.000	40.000	40.000	0	0	0	0	0
Riolering: rioolgemaal electromechanisch	15	55.000	55.000	55.000	0	0	0	55.000	0
Riolering: drukriolering bouwkundig	60	20.000	20.000	20.000	0	0	0	20.000	0
Riolering: drukriolering electromechanisch	15	90.000	90.000	90.000	0	0	0	90.000	0
Riolering: randvoorziening electromechanisch	15	30.000	30.000	30.000	0	0	0	30.000	0
Focus herinrichting, vervanging de Bucht Bergeijk riolering	60	0	630.000	0	0	0	0	0	0
Focus, herinrichting, vervanging wijk de Mert e.o. Luyksgestel riolering	60	0	675.000	0	0	0	0	0	0
Focus: Den Belleman e.o. riolering	60	0	0	310.000	0	0	0	0	0
Focus: herinrichting de Weebosch en St. Gerardusweg riolering	60	0	0	1.270.000	0	0	0	0	0
Aanleg traverse Luyksgestel riolering	60	385.000	0	0	0	0	0	0	0
Revitaliseren milieustraat	15	170.000	0	0	0	0	0	0	0
Taakveld 8 VHROSV									
Woonwagens	25	952.000	0	0	0	0	0	0	0
Eindtotaal		8.704.778	7.231.500	5.605.400	843.700	932.500	345.000	195.000	0

Wat betekent het voorgaande voor het begrotingsbeeld?

Als alle voorstellen uit hoofdstuk 4 van deze PPN verwerkt worden geeft dat onderstaand begrotingsbeeld. Dit is uitgesplitst naar een structureel en een incidenteel beeld. De provincie toetst of de begroting structureel en materieel in evenwicht is. Concreet betekent dit dat er keuzes gemaakt moeten gaan worden. Het college wil dit middels een informatiebijeenkomst met de commissie/raad organiseren. Voor deze bijeenkomst worden mogelijkheden in beeld gebracht, zie hiervoor de 'draaiknoppen' onder hoofdstuk 6 'Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden'. Maar ruimte kan natuurlijk ook gevonden worden door keuzes te maken in de voorliggende voorstellen van hoofdstuk 4 'Financieel overzicht beleidsitems'. Deze worden in hoofdstuk 5 'Toelichting beleidsitems' nader beschreven.

Structureel	2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2021 na wijzigingen t/m april 2021	-207	-379	-540	-492
Mutaties Begroting 2022-2025	172	159	225	257
Totaal structureel	-35	-219	-315	-235

Incidenteel	2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2021 na wijzigingen t/m april 2021	38	86	166	0
Mutaties Begroting 2022-2025	-332	-233	-292	-86
Totaal incidenteel	-294	-148	-126	-86

Totaal begroting	2022	2023	2024	2025
Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel / -/- = nadeel)				
Stand begroting 2021 na wijzigingen t/m april 2021	-169	-293	-374	-492
Mutaties Begroting 2022-2025	-160	-74	-67	171
Totaal	-329	-367	-441	-321

5. Toelichting beleidsitems

Bestaand beleid

BB0 Stand primitieve begroting 2022-2025

De geamendeerde meerjarenbegroting 2021-2024 is de basis voor het opstellen van de PPN 2022-2025. De jaarschrijf 2025 is toegevoegd. Daarnaast is rekening gehouden met vastgestelde raadsbesluiten tot en met 21 april 2021.

Omschrijving (x€ 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo programmabegroting 2021 incl. amendementen t/m april	-169	-293	-374	-492

BB01 Bijdrage aan verbonden partijen / derden (€ 72.000 V)

De aanpassingen van de bijdragen verbonden partijen zijn gebaseerd op de voorlopige begrotingen die reeds in uw raad behandeld zijn, dan wel op moment van schrijven van deze PPN nog in uw raad behandeld dienen te worden. Deze begrotingen moeten veelal nog door de algemene besturen worden goedgekeurd.

Bedragen x€ 1000	2022	2023	2024	2025
(+ = voordeel, -/ = nadeel)				
VRZBO	-23	-23	-23	-23
MRE	-2	-2	-2	-2
GGD (incl jeugd 0-4 jarigen)	5	5	5	-19
ODZOB	0	0	0	0
BIZOB	2	2	2	0
GRSK	32	-67	-40	-49
Kempenplus	-29	-33	-62	3
Beschikbare dekking in begroting	12	60	60	60
Verwerking stelpost loon- en prijsstijging	75	75	75	101
Totaal	72	17	15	71

BB02 Algemene uitkering (€ 112.000 V in 2022 oplopend naar € 139.000 V in 2025)

De gevolgen van de september- decembercirculaire 2020 en maartcirculaire 2021 en de doorwerking daarvan op de uitgavenbudgetten worden opgenomen in de PPN 2022-2025. De mogelijke herijking van het gemeentefonds staat los van deze doorwerking. Met name door acres ontwikkelingen en ontwikkelingen als gevolg van actualisering van de uitkeringsbasis worden voordelen ingecalculleerd. Aan de uitgavenzijde werkt dit deels door in de stelpost loon- prijsstijging.

Algemene uitkering (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Begroting algemene uitkering conform mei circulaire 2020	26.169	26.576	26.918	27.419
Mutaties septembercirculaire 2020	-35	-52	-18	1
Mutaties decembercirculaire 2020	147	128	131	133
Mutaties maartcirculaire 2021	5	5	5	5
1, Totaal mutaties	117	81	118	139
Totaal algemene uitkering	26.286	26.658	27.035	27.557
Doorwerking septembercirculaire 2021	-5	0	0	0
2, Totaal doorwerking	-5	0	0	0
3. Totaal bijstelling (1+2)	112	81	118	139

In de meicirculaire 2019 zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor jeugdhulp voor de jaren 2019-2021. Het Rijk heeft samen met onze provinciale toezichthouder een algemene richtlijn opgesteld om de middelen onder voorwaarden ook voor de jaren 2022-2025 op te nemen in begroting. De provincie geeft aan dat dit ook voor 2025 geldt (zie bijlage 2). Dit is verwerkt in bovenstaande cijfers.

BB03 Milieustraat (Investering € 170.000 dekking middels tarief afvalstoffenheffing)

In april 2019 hebben de raden van de Kempengemeenten de Kadernota "Grondstoffen" vastgesteld. Hiermee zijn de kaders aangegeven waarbinnen wij gaan werken aan de transitie naar een Circulaire

Kempengemeenschap. In een circulaire economie houden we producten en grondstoffen zo lang mogelijk in de keten, om verspilling van grondstoffen tegen te gaan door herbruikbaarheid van producten en materialen te maximaliseren en waard vernietiging te minimaliseren. Hiervoor dient de milieustraat gereviseerd te worden de hieruit voortkomende kapitaallasten worden gedekt middels deze lasten mee te nemen in het tarief van de afvalstoffenheffing.

BB04 BeENERGY (PM.)

Ieder gemeente staat voor de opdracht om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Bergeijk heeft de aanpak hiervan in 2018 vastgelegd in een programmaplan duurzaamheid en klimaat "BeENERGY". In deze programmatische aanpak zijn concrete projecten opgenomen. De projecten richten zich op Klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Dus zowel op het aanpassen aan de klimaatverandering als het terugdringen van de CO₂ uitstoot om verdere klimaatverandering te stoppen. Voor de uitvoering van het programmaplan BeENERGY heeft de gemeenteraad een bestemmingsreserve duurzaamheid en klimaat vastgesteld. Deze bestemmingsreserve dient jaarlijks aangevuld te worden om het programmaplan te realiseren. De middelen die benodigd zijn voor het programmaplan worden bij jaarlijks bij uw raad bij het indienen van het programmaplan aangevraagd.

BB05 Onder uitputting kapitaallasten (€ 87.000 N 2022, € 24.000 V 2025)

De begroting dient structureel sluitend te zijn. De provincie kijkt daarbij of de lasten van de investeringen gedekt kunnen worden. Dit doet zij door de lasten van de investeringen in het jaar van investering als structureel aan te merken. Vanaf de begroting 2022 heeft de provincie aan ons kenbaar gemaakt dat we in het jaar van investeren een half jaar structurele kapitaallasten dienen op te nemen. In de meerjarenbegroting 2021-2024 is in het eerste jaar van investeren een structurele kapitaallast opgenomen en een half jaar incidenteel voordeel als gevolg van onder uitputting. Als gevolg van deze mutatie ontstaat in deze PPN een incidenteel nadeel maar een structureel voordeel op de onder uitputting kapitaallasten in het jaar van investeren.

BB06 Actualisatie Gemeentelijke Visie Mobiliteit (€ 13.000 N 2022)

Onze vigerende Gemeentelijke Visie Mobiliteit heeft doorlooptijd van 2019 tot en met 2022. Elke 4 jaar wordt dit plan geactualiseerd.

In 2022 willen we de Gemeentelijke Visie Mobiliteit actualiseren. De basis hiervoor is:

- De Bereikbaarheidsagenda.
- Mobiliteitsstrategie de Kempen.
- De fietsambitie.
- Wegcategorisering.
- Openbaar Vervoer.
- Verkeersveiligheid en communicatie.

BB07 Loon- en prijsontwikkeling (€ 93.000 V 2022, aflopend naar € 9.000 V 2025)

Voor loon- en prijsontwikkelingen zijn stelposten opgenomen in de begroting. Op basis van de laatste inzichten van het Centraal Economisch Planbureau worden deze stelposten opgenomen. De cijfers zijn herberekend op basis van de geactualiseerde indexeringen. Deze zijn toegelicht in hoofdstuk "Financiële kaders begroting".

BB08 Actualisatie Kempische visie op wonen 2019-2023 (€ 7.000 N)

In maart 2019 is de Kempische visie op wonen 2019-2023 van de vier Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-DeMierden vastgesteld. Deze woonvisie is in 2022 toe aan een actualisatie. In de Kempische visie op wonen wordt aandacht gevraagd voor een aantal ontwikkelingen, maar de druk op de woningmarkt blijft toenemen. Het is van belang dat wij onze Kempische visie op wonen, die leidend is binnen onze gemeente en die in 2019 is vastgesteld, evalueren en actualiseren daar waar nodig.

BB09 Bijstellen leges (€ 41.000 N in 2022, oplopend naar € 18.000 V in 2025)

Voor de indexering van onze baten sluiten we aan bij de systematiek van indexering van de verbonden partijen. Dit conform de kaders zoals opgenomen in de uitgangspunten in hoofdstuk 3. De herberekening komt uit op een neerwaartsebijstelling van € 41.000 voor 2022 oplopend naar € 18.000 positief.

BB10 Rente (€ 22.000 V 2022, € 9.000 N 2025)

De grondexploitaties zijn bijgesteld op basis van de jaarrekening 2020. Door fasering van de verkopen blijft de boekwaarde hoger dan eerder voorzien. Over de boekwaarde wordt rente toegerekend. Meer rente toerekenen heeft een voordeel in de reguliere exploitatie tot gevolg van € 22.000 in 2022 aflopend naar € 9.000 nadeel in 2025.

BB11 Toeristenbelasting (€ 100.000 V 2024 en 2025)

Als gevolg van de ontwikkelingen met betrekking tot de Forrest Village wordt verwacht dat het park vanaf 2024 toeristenbelasting dient te betalen. Als gevolg van deze ontwikkelingen wordt de toeristenbelasting vanaf 2024 structureel positief bijgesteld ad € 100.000 op basis van een inschatting op de te verwachten aantal vakantiehuisjes.

BB12 Vervanging werkmaterieel (investering € 143.700 N 2025)

Vanaf 2021 wordt gewerkt met een vervangingsplanning voor het groot materieel. Dit is op basis van auto's handhaving, tractor, aanbouwwerktuigen, bedrijfswagens, aanhangers en materieel voor gladheidsbestrijding. We bereiken hiermee een evenwichtige, doelmatige kostenverdeling over langere termijn. Jaarschijf 2025 is hiervoor toegevoegd.

BB13 BErgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs (€ 5.000 V 2022 en 2024)

In 2016 heeft de gemeente Bergeijk de BErgeijkGREEN Aanmoedigingsprijs ingesteld omdat men het belangrijk vindt om ook inwoners met goed duurzame ideeën te ondersteunen. Hiervoor is jaarlijks een bedrag van € 5.000 beschikbaar.

Het aantal ingediende ideeën blijft vrijwel gelijk de laatste jaren. Maar daarvoor moet er veel publiciteit aan worden besteed. Ook merken we dat er vaak door dezelfde organisaties wordt aangevraagd. Om niet te vervallen in een structurele subsidie aan bepaalde organisaties en er ook echt een keuze gemaakt kan worden op basis van voldoende ideeën stellen we voor om de prijs eens in de 2 jaar uit te keren. We hopen dat we hierdoor meer originele en vernieuwende ideeën worden ingediend.

BB14 Verkiezingen (€ 4.000 N 2022)

De gemeente is verantwoordelijk voor de organisatie en uitvoering van de diverse verkiezingen. Als gevolg van uitvoering van de motie "inclusief stemmen" van de raad wordt voor 2022 een pilot uitgevoerd middels een stemmal. De kosten hiervoor zijn naar verwachting in 2021 € 4.000. Tevens zijn de kosten voor de verkiezingen herzien en deze extra kosten worden gedekt middels de stelpost prijsindexeringen.

BB15 Dorpsondersteuner (€ 53.000 N 2022)

Indien u de functie dorpsondersteuning wilt continueren -ondanks het wegvallen van de Zorgverzekeringswet segment 1 middelen- betekent dit een nadeel voor de gemeentelijke begroting. Hiervoor wordt een apart raadsvoorstel in september 2021 aangeboden aan uw raad.

BB16 Programmakosten WMO (PM.)

Op dit moment zijn er nog veel onzekerheden inzake de compensatie vanuit het Rijk omtrent de toenemende kosten voor Wmo. Besprekingen tussen het Rijk en de VNG zijn nog volop gaande. Hierbij is het de vraag hoe en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd vanuit het Rijk dan wel hoe de gemeentes deze kosten zelf kunnen beïnvloeden. Naar verwachting kunnen wij uw raad bij de begrotingsbehandeling in het najaar meer informatie geven omtrent deze situatie. Derhalve is gekozen om bij deze PPN de programmakosten Wmo cijfermatig niet te wijzigen.

Voorzieningen

Onder Wmo voorzieningen vallen de vervoervoorzieningen (bijvoorbeeld scootmobielen), collectief vraagafhankelijk vervoer (Taxibus), rolstoelvoorzieningen en woonvoorzieningen.

Voor de vervoersvoorzieningen nemen de verwachten kosten toe op basis van twee ontwikkelingen. Het aantal scootmobielen en overige vervoersvoorzieningen is toegenomen. In de bijstelling wordt ook rekening gehouden met de reguliere indexering van de tarieven per 1 januari 2021 (met +1,1%),

De kosten voor woonvoorzieningen zijn begroot op basis van gerealiseerde kosten in voorgaande jaren. Het aanpassen van de woning is binnen de Wmo een relatief dure voorziening. Afzonderlijke woningaanpassing kunnen de begroting sterk beïnvloeden. Het specifieke risico schuilt in de hoge kosten die één afzonderlijke woningaanpassing kan vragen. De verwachting is dat door langer thuis blijven wonen, verminderde doorstroom naar intramurale woonvoorzieningen en de aanzuigende werking van het abonnementstarief, het aantal aanvragen naar deze dure voorziening zal toenemen. Daarom is afgesproken dat aanpassingen boven de €20.000 met het college besproken worden waarbij ook andere mogelijkheden verkend worden.

Als gevolg van deze ontwikkelingen nemen de verwachten kosten voor voorzieningen met circa € 100.000 toe.

Hulp bij huishouden)

Door de sterke aanzuigende werking van het abonnementstarief en de toenemende vergrijzing wordt een toename in de kosten voorzien van circa € 110.000.

Abonnementstarief

Het uitgangspunt voor de begroting voor de inkomsten uit het abonnementstarief wordt per het jaar 2021 gewijzigd. Eerder werd begroot op basis van de geïnde (betaalde) eigen bijdrage. Vanaf 2021 wordt begroot op basis van de oplegde (nog te betalen) eigen bijdrage.

Als gevolg hiervan wordt een toename in de kosten voorzien van circa € 10.000.

BB17 Programmakosten jeugd (PM.)

Vanuit het Rijk is voor 2021 incidenteel € 613 miljoen als compensatie beschikbaar gesteld voor de hogere kosten Jeugdhulp 2021. Voor onze gemeente betekent dit circa € 475.000. Deze middelen zijn incidenteel voor 2021 beschikbaar gesteld, maar wij verwachten dat het Rijk ook structureel extra middelen voor jeugdhulp beschikbaar zal stellen. Dit wordt bevestigd door de recente uitspraak van de arbitragecommissie jeugd inzake de extra middelende voor jeugdzorg. De arbitragecommissie jeugd heeft als uitspraak dat de gemeenten extra middelen krijgen voor jeugdzorg. €1.9 miljard voor 2022, €1.6 miljard voor 2023 en 2024. Daarna lopen de budgetten langzaam af tot € 800 miljoen in 2028. Naar verwachting zal bij de begrotingsbehandeling in het najaar hier meer zekerheid over zijn. Derhalve is gekozen om bij deze PPN de stijging van de kosten ad € 245.000 zoals opgenomen bij de 1^e Burap 2021 niet meerjarig te vertalen.

BB18 Schuldhulpverlening (€ 2.000 V 2022)

Door de uitvoering van Schuldhulpverleningstaken bij MD te verbreden zijn programmakosten verder teruggelopen. Deze terugloop wordt structureel verwacht. Daarentegen krijgen steeds meer inwoners en ondernemers te maken met financiële problemen. Per 1 januari 2021 is de Kadernota Armoedebestrijding in werking getreden. Belangrijke pijlers uit deze kadernota zijn preventie en vroegsignalering. Om inwoners vroegtijdig te kunnen bereiken is het van belang dat het voorliggend veld goed georganiseerd is. Op die manier kunnen inwoners en ondernemers die te maken krijgen met financiële problemen al hulp krijgen

voordat de financiële situatie dusdanig problematisch is dat ondersteuning vanuit de gemeentelijke schuldhulpverlening nodig is. De Nederlandse Schuldhulprouwe (NSR) speelt hierop in. De NSR werkt met een methode waarbij inwoners en ondernemers met betalingsachterstanden via diverse kanalen worden bereikt, en worden verwezen naar voorliggende voorzieningen. Denk hierbij aan laagdrempelige ondersteuning bij het afsluiten van betalingsregelingen, buddy's, thuisadministratie of sociaal raadsliedenwerk. Als een voorliggende voorziening niet passend of toereikend is, dan wordt doorverwezen naar de gemeentelijke schuldhulpverlening.

BB19 Programmakosten participatiewet

Bedragen x € 1.000 (+ = voordeel, -/- = nadeel)	2022	2023	2024	2025
Participatiewet Inkomensdeel	-125	-50	25	25
Loonkostensubsidie	-45	-45	-45	-45
Loonkostensubsidie	45	45	45	45
Beschut Werk	3	3	3	3
Beëindigenden zelfstandigen	-8	-8	-8	-8
IOAW	-6	-6	-6	-6
Totaal	-136	-61	14	14

Participatiewet (€ 125.000 N 2022, € 25.000 V 2025)

Als gevolg van de corona-crisis wordt een stijging verwacht in het aantal bijstandsgerechtigden met daarbij een verwachte piek in 2022. Deze stijging resulteert in een bijstelling van de begroting voor 2022 ad € 125.000 en na de piek een afname die oploopt in 2025 tot een neerwaartse bijstelling van € 25.000. Voor de ontwikkeling van het bijstandsvolume is een aantal factoren relevant. Naast de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt die kunnen leiden tot een beroep op de Participatiewet, is er sprake van instroom in de Participatiewet van statushouders die gehuisvest worden in Bergeijk. De ervaring leert dat een groot deel van de statushouders een beroep moet doen op de Participatiewet.

Loonkostensubsidie (LKS) (€ 45.000 N Lasten en € 45.000 V baten)

De verwachting is dat de LKS-banen vanaf 2022 toenemen en er meer ingezet kan gaan worden op LKS-banen, waardoor de begroting vanaf 2022 naar boven wordt bijgesteld met € 45.000. De LKS lasten worden gecompenseerd vanuit het Rijk, hiervoor vindt deze verhoging budgetneutraal plaats.

Beschut werk (€ 3.000 V 2022-2025)

KempenPlus heeft de ambitie om, onder meer door samenwerking met zorginstellingen en vso/pro scholen, het aantal aanvragen voor een indicatie beschut werk te verhogen. Het UWV beoordeelt de indicaties en de indicatiecriteria zijn zeer streng, maar KempensPlus zet zich blijvend in om de taakstelling te realiseren, zo ook voor Bergeijk.

BBZ (€ 8.000 N 2022-2025)

Als gevolg van het beëindigen van bedrijven mede als gevolg van corona, verwacht KempensPlus een toename in de financiële ondersteuning voor deze ondernemers, Deze wordt begroot onder de rubriek BBZ Beëindigden zelfstandigen en wordt met € 8.000 begroot.

IOAW (€ 6.000 N 2022-2025)

Voor 2021 verwacht KempensPlus een grotere instroom oudere werklozen en vandaar stellen wij de begroting bij met € 6.000.

BB20 BUIG inkomsten (€ 135.000 V, 2022)

Het rijk heeft een update verzorgd voor de gemeente voor het macrobudget voor de BUIG. Als gevolg hiervan nemen de structurele inkomsten toe met circa € 135.000. Bij de septembercirculaire 2021 wordt het Macrobudget definitief vastgesteld.

BB21 Omvorming bestemmingsplan naar omgevingsplan (€ 50.000 N 2022-2027)

Als de omgevingswet in 2022 in werking treedt blijven onze bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. In een overgangperiode tot uiterlijk eind 2029 krijgen de gemeenten de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder. Voor de transformatie van onze actuele bestemmingsplannen naar één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet is de komende zes jaren naar schatting jaarlijks € 50.000 nodig.

BB22 Areaaluitbreiding groen binnen de bebouwde kom (€ 90.000 N 2022-2025)

De laatste jaren zijn enkele uit-/inbreidingslocaties opgeleverd. Het onderhoud daarvan komt na een groeiseizoen over naar de exploitatie van groenbeheer binnen de bebouwde kom. Dit betreffen de projecten Tiliaans, Waterlaat V en VI, Triloo, Burgemeester Houbenplein en de Inbreiding Riethoven. Tevens zijn de afgelopen jaren de onderhoudskosten groen binnen de kom toegenomen door de herinrichting van de Terlostraat en de omgeving rondom de school op 't Loo (De Waterloop), de beplantingswerken in de omgeving van de weg Heijerstraat-Loveren, Riethovensedijk. Het bovenstaand leidt tot een structurele toename van de lasten vanaf 2022 met circa € 90.000.

BB23 indexering BORA (€ 33.000 N 2022-2025, dekking stelpost prijsstijgingen)

In BORA III zijn de exploitatiebudgetten onderhoud van de diverse disciplines vastgesteld voor 5 jaar. Daarbij is aangegeven dat het bedrag over de 5 geldende jaren gelijk blijft. De praktijk wijst uit dat de contracten, overeenkomsten, opdrachten en/of uurtarieven jaarlijks worden geïndexeerd. Als gevolg hiervan worden de exploitatiebudgetten van Accommodaties, Groen binnen de kom en buiten de kom, Wegen & Bruggen, Openbare Verlichting, Spelen en Wegmeubilair bijgesteld voor een totaalbedrag van € 33.000 en wordt gedekt middels de stelpost prijsstijgingen.

BB24 administratieve wijzigingen 1^e Burap 2021 (€ 2.000 N)

Bij de 1^e Burap 2021 zijn enkele administratieve correcties opgenomen die een structureel effect hebben en derhalve zijn opgenomen in deze PPN 2022-2025.

BB25 Omvorming OV LED verlichting (investering € 200.000 2025)

In de begroting 2018 is een omvormingsprogramma om te komen tot LED verlichting, met een looptijd van 8 jaren, opgenomen. Wij voegen nu de jaarschijf 2025 toe.

BB26 Werkplekmiddelen (investering € 65.000 2024)

De administratieve verwerking van de investeringen in werkplekmiddelen wordt aangepast op het afschrijvingsbeleid van de GRSK. Dit betekent dat de investeringen die gepland staan voor 2025 in 2 jaren in plaats van in 3 jaren wordt afgeschreven. Als gevolg hiervan wordt de geplande investering van jaarschijf 2025 in jaarschijf 2024 opgenomen.

BB27 Verhogen leges (€ 50.000 V)

Bij de behandeling van de begroting 2020 en 2021 is ingezet op het meer kostendekkend maken van de leges. Hiervoor was breed draagvlak bij de raad. We zetten die lijn door, in 2022 voeren we een verhoging door van 5%. Hierdoor neemt de geraamde opbrengst met € 50.000 toe.

Binnen Titel 1 Algemene dienstverlening, waarin bijvoorbeeld paspoorten en rijbewijzen zijn opgenomen, zijn de belangrijkste leges door het rijk gemaximeerd. Dit is echter niet het geval bij Titel 2 en Titel 3. Titel 2 omvat de omgevingsvergunningen.

Het is ongewenst om per titel meer inkomsten dan uitgaven te hebben. Dit kan wel maar dit vergt zeer goede motivatie. In de begroting 2021 zijn de titels als volgt kostendekkend:

Leges verordening Bedragen x € 1.000	Netto lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Totale baten	Dekkings %
1. Algemene dienstverlening	360	284	0	643	554	86%
2. Dienstverlening fysiek leefomgeving/omgevingsvergunning	311	438	0	747	523	70%
3. Dienstverlening Europese dienstenrichtlijn	5	7	0	12	3	24%
Kostendekking totaal	676	727	0	1.402	1.080	77%

Nieuw beleid

NB01 Fietskronkel (€ 75.000 investering en vanaf 2023 onderhoudskosten € 2.000 N)

De Kempengemeenten hebben gezamenlijk de Visie (VTE) en het Uitvoeringsprogramma VTE (hierna: UVP) opgesteld. Eén van de projecten hieruit is een innovatieve fietsroute. Doel hiervan is om onderscheidend vermogen te creëren waarmee bezoekers getrokken worden. Dit heeft geleid tot het concept Fietskronkels. Het concept biedt vanuit marketing oogpunt mogelijkheden om aan te haken bij beeldspraken zoals: “gedachtenkronkels in de Brainport Regio” en “kronkelen: het hoofd leegmaken”, maar verwijst ook naar de naam van meerdere dorpskernen in de regio, zoals Luyksgestel, Eersel, Netersel. Het is de bedoeling om in elke gemeente minimaal één Kronkel aan te leggen. Voor Bergeijk zien we kansen om een fietskronkel aan te leggen in het gebied Einderheide. Daar komt onder andere een uitkijktoren met een aantal fietspaden én een snelfietspad (Broekhovenseweg). Als we hier het concept van een kronkel aan koppelen, kunnen we ‘werk met werk’ maken. Daarnaast zal worden gezocht naar extra subsidiemogelijkheden. De fietskronkel loopt langs de toren en slingert onder enkele houtstapels door. Deze houtstapels worden gemaakt met hout uit onze eigen bossen.

NB02 Integraal huisvestingsplan (IHP) (€ 500.000 Investering 2022, dekking bestemmingsreserve KC/Kattendans) De gemeente stelt in overleg met de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties een integraal huisvestingsprogramma onderwijs en opvang op. Dit wordt de opvolger van het IHP 2014-2017. In dit programma wordt en perspectief gegeven op de onderwijshuisvesting over de komende 15 jaar en wordt een voorstel gedaan voor een concreet investeringsprogramma voor de periode 2022-2025. De huisvestingsopgave hangt nauw samen met de ontwikkeling van een verbeterde samenwerking van partners in het kindnetwerk door de vorming van kindcentra. Voor 2022 wordt een voorbereidingskrediet gevraagd ad € 500.000. Voorgesteld wordt om deze middelen te dekken middels de bestemmingsreserve KC/Kattendans.

NB03 Woonwagens (€ 952.000 investering, dekking middels een nieuw te vormen dekkingsreserve en eenmalige storting vanuit de algemene reserve)

In het landelijk beleidskader gemeentelijke woonwagen- en standplaatsenbeleid staat beschreven dat de gemeente verantwoordelijk is voor het huisvestingsbeleid en daarmee ook de huisvesting van woonwagenbewoners. In 1997 zijn door de gemeente zes woonwagens aangeschaft en geplaatst op de Standerdmolen in Bergeijk. De huidige staat van de woonwagens is dusdanig dat opknappen niet tot de mogelijkheden behoort. Derhalve is het voorstel om de woonwagens te vervangen. Daarnaast voldoen de huidige standplaatsen niet meer aan de kwaliteitseisen en zijn deze onvoldoende toegerust om nieuwe woonwagens te faciliteren. Voorgesteld wordt de kapitaallasten te dekken middels een nieuw te vormen dekkingsreserve en deze dekkingsreserve aan te vullen middels een eenmalige storting vanuit de algemene reserve. De nieuwe dekkingsreserve zal aan de raad worden voorgesteld bij de behandeling van de begroting op 2 en 4 november 2021.

NB04 Bomenplan Varkensakker (€ 80.000 investering, mogelijk subsidie ad € 40.000, reeds € 15.000 dekking aanwezig)

Onderdeel ambitie 1.000 bomenplan Westerhoven. Sluit aan bij bestaand project Laanboomversterkende maatregelen Westerhoven Gebiedsimpuls project 4.11 N69. Het wegprofiel en de groeiplaats dient hersteld te worden, gezien deels in agrarisch gebruik. Plaatsen van paaltjes voor bescherming bomengroeiplaats en bermen. 125 laanbomen die bijdragen aan karakter ontginningslandschap, klimaatverbetering en biodiversiteit. Bermen inzaaien met een passend kruidenmengsel. Tevens is er 1 jaar onderhoud aan bomen opgenomen. Over een 50% bijdrage vanuit gebiedsimpuls N69 bestaat nog geen duidelijkheid en is daarom niet opgenomen als baten.

NB05 Ledverlichting fietspad Loo-Luyksgestel (€ 170.000 investering)

Tussen de kernen Loo en Luyksgestel ligt buiten de bebouwde kom de verbindingsweg Loo – Sengelsbroeksestraat. Dit betreft een gebiedsontsluitingsweg met aan beide zijde een vrijliggend fietspad. De rijbaan is niet gelijkmatig verlicht. Dat wil zeggen dat er alleen verlichting is voorzien op verkeersgevaarlijke punten (kruispunten en in bochten). Daarnaast staat bij een aantal woningen een verlichtingsmast ter oriëntatie bij de inrit. De fietspaden zijn niet apart verlicht en de beperkte verlichting van de rijbaan schijnt niet of nauwelijks op de fietspaden. De fietspaden worden veelvuldig gebruikt door fietsers

en wandelaars. De route is onderdeel van de verbindingroute van Luyksgestel naar Bergeijk/Westerhoven. Elk jaar krijgen we vragen en opmerkingen van inwoners uit met name Luyksgestel over de donkere fietspaden. Begin dit jaar is ook vanuit de Dorpsraad Luyksgestel aandacht gevraagd voor deze fietspaden en een verzoek om extra verlichting aan te brengen. De opmerkingen komen er altijd op neer dat de wandelaars en fietsers een gevoel van sociale onveiligheid ervaren.

NB06 Fietsambitie Bergeijk (Investing € 500.000 jaarschijf 2025)

Op 22 november 2018 heeft de gemeente ingestemd met de Gemeente Visie Mobiliteit. De gemeenteraad heeft met dit besluit ingestemd met de verbetering van de bestaande fietsverbindingen en heeft daarnaast prioriteit gegeven aan zes fietsverbinding binnen de gemeente. Met het raadsbesluit van 6 juni is de prioritering tot stand gekomen. De totale kosten voor de verbindingen worden geraamd op € 6.817.000 (2019). In de begroting tot en 2024 is in totaal al € 3.0 miljoen opgenomen ten behoeve van de realisering van onze fietsambitie. Dit resulteert in een nog te investeren bedrag van € 3,8 miljoen. Voorgesteld wordt om voor de jaarschijf 2025 de investering van € 500.000 op te nemen, gezien de opgaven die we nog hebben.

NB07 Steenbreek (€ 2.500 N, dekking middels rioolheffing)

Tijdens de PPN 2020-2023 behandeling in de raad heeft uw raad de motie Steenbreek aangenomen. Gemeente Bergeijk is vanaf 1 januari 2020 bij aangesloten bij operatie Steenbreek. Stichting Steenbreek zet zich in om de leefomgeving te vergroenen, samen met gemeenten, provincies, waterschappen, projectontwikkelaar, woningbouwcorporaties, kennis- en onderwijsinstellingen en andere betrokken maatschappelijke organisaties. Elke vierkante meter steen die wordt vervangen door groen helpt. Het water kan weer in de bodem zakken, de temperatuur in de stad wordt getemperd, fijnstof wordt afgevangen, insecten, amfibieën, vogels en kleine dieren vinden weer een leefgebied, het bodemleven verbetert en mensen voelen zich prettiger en gezonder. De kosten zullen worden gedekt middels rioolheffing.

NB08 Jaarlijks signaleren & karteren mutaties BGT (€ 7.500 N)

Jaarlijks is er namens het SSC een project waarin de BAG-mutaties d.m.v. signalering en kartering worden aangepast. Dit jaarlijks repeterende project kan worden uitgebreid met mutaties BGT. Het actueel houden van objecten in de openbare ruimte is van groot belang voor wettelijke eisen, areaalbepaling en informatie. De uitvoering loopt via het SSC omdat zij deze voor Bergeijk beheren (ontzorgen). De verantwoordelijkheid voor het voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen blijft echter altijd bij de gemeente berusten.

NB09 Uitvoering mobiliteitsstrategie de Kempen (€ 65.000 voor 2022 t/m 2024 N)

Op 27 september 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de regionale bereikbaarheidsagenda welke de afgelopen jaren inzet is geweest voor de samenwerking in de regio en binnen de 4 Kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden) op het gebied van mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid. De samenwerking binnen de 4 Kempengemeenten heeft zich inmiddels vertaald in een gezamenlijke Mobiliteitsstrategie De Kempen, welke eind vorig jaar is vastgesteld. Hierin ligt de focus op de volgende thema's; een nieuw mobiliteitssysteem, vervoersknooppunten (hubs), kwaliteitsimpuls fiets, hoogwaardig openbaar vervoer, een robuust autonetwerk en verkeersveiligheid.

In het raadsbesluit van 15 december 2020 heeft de gemeenteraad de Mobiliteitsstrategie De Kempen en het daarbij behorende maatregelenpakket vastgesteld. De afstemming, coördinatie, projectleiding en voorbereiding van de diverse samenhangende projecten vergen de nodige capaciteit die binnen de eigen gemeenten niet beschikbaar is. Het is daarom nodig om hiervoor capaciteit in te huren. Voor de gemeente Bergeijk schatten we deze ondersteuning voor de komende 3 jaar (2022 t/m 2024) op € 65.000 per jaar.

NB10 Kempenmanifest (€ 15.000 N 2022-2025)

De Brabantse Kempen vormt een belangrijke onderdeel van Brainport Eindhoven. Het belang van de sterk vertegenwoordigde toeleverende slimme maakbedrijven is een katalysator van innovatie en economische groei. Die groei heeft onze Brainportregio gemaakt tot economische sterke regio en Mainport van Nederland. Toch staat de Kempenregio voor een aantal uitdagingen. We zien jongeren voor studie of werk uit de regio vertrekken. De maakindustrie verandert radicaal; door nieuwe technologieën en digitale transformatie komen Kempische ondernemers voor nieuwe uitdagingen te staan in een snel veranderende wereld. Onze regio heeft zich in een hoog tempo samen met de stedelijke regio ontwikkeld, maar we moeten deze groei blijven

stimuleren. Zo niet dan raken we achterop en heeft dit gevolgen voor de voorzieningen, de werkgelegenheid én het onderwijs in onze mooie Kempenregio.

NB11 Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie (UVP VTE) (€ 47.000 2022 - 2023, € 53.000 2024-2025)

De Kempengemeenten hebben gezamenlijk de Visie Vrijetijdseconomie (VTE) en het Uitvoeringsprogramma VTE (hierna: UVP) opgesteld. Het UVP bevatte een aantal projecten om te komen tot de in de visie vastgelegde doelen. De komende jaren willen we dit verder uitbouwen. In 2021 wordt een vervolg (UVP 2) opgesteld voor de jaren 2022 t/m 2025. Iedere Kempengemeente afzonderlijk wordt gevraagd om wederom een financiële bijdrage ter beschikking te stellen in lijn van het eerste UVP. Voor de gemeente Bergeijk was dit een bedrag van ca. € 47.000.

De Kempengemeenten willen graag een vervolg geven aan de projecten die in gang zijn gezet, omdat:

- Toerisme en recreatie een belangrijke economische bedrijfstak vormt (€ 86 mln. in Bergeijk (cijfers 2010)*);
- Veel werkgelegenheid biedt (24% in Bergeijk, cijfers 2010)*;
- Een grote bijdrage levert aan de leefbaarheid voor onze eigen inwoners;
- De sector door de coronacrisis zware klappen heeft gekregen.

NB12 duurzaamheidsfonds (PM.)

Vestia bezit in Bergeijk met 446 sociale huurwoningen ca. 40% van de totale sociale huurvoorraad. Vestia moet het woningbezit buiten haar kernwerkgebied afstoten en verkopen en heeft daartoe Woningstichting Woningbelang uit Valkenswaard gevonden. Er ontstaat naar verwachting een aanzienlijk financieel gat bij deze overname met de doelstelling de sociale huurwoningen tegen goede voorwaarden te kunnen blijven exploiteren. Om dit te overbruggen moeten alle betrokken partijen en overheden een bijdrage leveren.

Afspraken over de inspanningen van deze partijen zijn op 12 mei 2020. vastgelegd in een bestuurlijk intentieakkoord 'Aanpak volkshuisvestelijke problematiek Bergeijk'. Onderzocht wordt welke bijdrage de gemeente kan leveren. Als gevolg hiervan is in het intentieakkoord afgesproken om te komen tot een "duurzaamheidsfonds sociale huurwoningen".

6. Ruimte voor beleid, dekkingsmogelijkheden

RB01 Onroerende zaak belasting (OZB)

- a) Een eenmalige verhoging van 1% OZB opbrengsten geeft een meeropbrengst van € 38.000.
- b) Een jaarlijkse stijging van 1% geeft een meeropbrengst die cumulatief oploopt naar ca € 154.000.
- c) Verhoging tarief niet-woningen. Het huidige tarief niet-woningen ligt in Bergeijk lager dan het landelijke gemiddelde en het gemiddelde van de omliggende gemeente. Om dit tarief met de omliggende gemeenten gelijk te trekken is het mogelijk om het tarief te verhogen, al dan niet gefaseerd. Hierdoor is er een potentiële meeropbrengst te realiseren van ongeveer € 200.000.

RB02 Toeristenbelasting (€ 30.000)

Sinds 2014 is het tarief van de toeristenbelasting 3,11% van de omzet. Hiermee wordt een begrote opbrengst gerealiseerd van € 945.000 in 2021. Het verhogen met 0,10% van de toeristenbelasting leidt tot een extra opbrengst van € 30.000. De opbrengst stijgt daarnaast indien de omzet uit overnachtingen stijgt.

RB03 Extra verhoging geliberaliseerde pacht (€ 35.000 – € 65.000)

Een mogelijkheid voor hogere opbrengsten: verhogen pacht prijs korte pacht. Het gaat om ca 286 ha. De pacht prijs wordt nu jaarlijks met € 25 p/ha verhoogd. Huidig prijspeil is € 1.075, in 2021 dus € 1.100. In de omgeving worden hogere pacht prijzen gevraagd. De provincie zit op ca € 1.200 - € 1.300. Hierdoor zou een meeropbrengst van € 35.000 - € 65.000 mogelijk zijn.

RB04 Sturen op prestatieafspraken bij verantwoording subsidies (€ 20.000)

In 2018 heeft de herijking van het subsidiebeleid plaatsgevonden. Door nieuw beleid is de gemeente beter in staat strakker te sturen op het instrument subsidies. Er worden meer verplichtingen gesteld aan verlening van budgetsubsidies. Ook de monitoring en controle is door de herijking van het subsidiebeleid verbeterd. Als gevolg van bovenstaande wijzigingen is er jaarlijks meer zicht op de gestelde prestaties versus het gesubsidieerde bedrag. Indien de betreffende organisatie de budgetsubsidie niet (geheel) heeft aangewend voor het doel waardoor de subsidie verleend is dan zullen we (een deel van) de betreffende subsidie terug laten vloeien. We verwachten hiermee een besparing te kunnen realiseren van € 20.000 op jaarbasis.

RB05 Beëindigen subsidie facilitaire ondersteuning basisonderwijs (oplopend van € 5.000 in 2022 naar € 21.000 in 2024)

Sinds 2005 levert de gemeente Bergeijk jaarlijks een bijdrage aan facilitaire ondersteuning in het basisonderwijs. Deze middelen werden ingezet ten behoeve van de conciërges op de scholen die vanuit het verleden middels een id-baan op de scholen hand en span diensten verrichtten. Scholen ontvangen een lump sum financiering voor het organiseren van alle onderwijstaken inclusief gebouw en personeel. Omdat het een subsidie betreft, stellen we een afbouw voor volgens redelijke termijn.

RB06 TUOB doorbelasting velden boven de NOC-NSF norm (€ 26.000)

Wij faciliteren in principe de voetbal-, korfbal- en tennisverenigingen door op basis van NOC-NSF norm velden beschikbaar te houden. Er wordt nu geen onderscheid gemaakt tussen velden binnen de NOC-NSF norm en extra velden. Overwogen kan worden om de kosten voor het onderhoud van de extra velden volledig door te belasten naar de vereniging c.q. daarvoor geen TUOB-bijdrage meer voor te verstrekken. Dit maakt een besparing mogelijk van circa € 25.000.

RB07 Indexering waarderingssubsidies (€ 5.000 oplopend naar € 20.000)

De gemeenteraad heeft bij de begrotingsbehandeling 2016 – 2019 besloten om de budgetsubsidies jaarlijks te indexeren op basis van het prijsniveau van het Bruto Binnenlands Product. Budgetsubsidie worden verstrekt aan (regionale) instellingen.

Ook de waarderingssubsidies worden jaarlijks geïndexeerd op basis van het prijsniveau van het Bruto Binnenlands Product. De meeste verenigingen/instellingen hebben geen professionele kracht in dienst. De subsidie jaarlijks indexeren is hierdoor niet strikt noodzakelijk. Voorgesteld wordt om de waarderingssubsidies jaarlijks niet meer te indexeren. Dit levert een begrotingsvoordeel op van € 5.000 in 2022, oplopend tot circa € 20.000 in 2025.

RB08 TUOB doorbelasting verhogen (€ 48.000 tot € 96.000)

Bij de vaststelling van TUOB in 2005 heeft de raad bepaald dat een beperkt deel van de kosten doorbelast dient te worden naar de verenigingen, zijnde 15%. Hierdoor hebben de verenigingen nog steeds substantieel voordeel bij de werkwijze van TUOB. Daarmee was TUOB kostendekkend. Het is aannemelijk dat verenigingen door zelfwerkzaamheid 25% kosten kunnen besparen op het bedrag dat ze nu krijgen. De doorbelasting verhogen naar 20% of hoger geeft een mogelijke besparing van € 48.000 - € 96.000. Verenigingen kunnen hierdoor nog steeds middelen overhouden.

RB09 Verbonden partijen (pm)

In tijden waarin we als gemeente minder ruimte hebben om te investeren betekent dit ook dat we kritisch moeten zijn op de bijdragen aan verbonden partijen. De mate van invloed neemt af naarmate het aantal deelnemers vergroot. Deze gesprekken hebben alleen effect als we dit met meerdere gemeenten samen voeren. We gaan hierover de komende periode met onze omliggende gemeenten in de Kempen in gesprek. Samen trap op, maar ook samen trap af.

RB10 Dienstverlening (€ 20.000)

1 x per 3 jaar voeren we een onderzoek uit onder inwoners naar het functioneren van de gemeentelijke dienstverlening op alle onderdelen van de gemeente Bergeijk. Daarbij vindt hier uitsplitsing op kernniveau plaats voor een goed beeld van de 6 kernen. Kosten hiervoor bedragen € 20.000.

Voorstel is om het onderzoek 1x per 4 jaar uit te voeren het jaar voorafgaand aan de gemeenteraadsverkiezingen. Daardoor ontstaat een beeld hoe de uitvoering van het coalitieprogramma door de inwoners is ervaren. Dit geeft ook de mogelijkheid om de informatie te betrekken bij de gemeenteraadsverkiezingen en door de nieuwe coalitie te gebruiken als input.

RB11 Afschaffen regeling duurzame inzetbaarheid pachtgronden (€ 10.000)

Sinds 1 januari 2019 is er een regeling waarbij de agrariër korting krijgt op de pacht in ruil voor bloemenranden op geliberaliseerde pachtgronden. Het terugdraaien van de regeling levert € 10.000 op.

RB12 Invoeren precario-belasting (PM)

Invoeren van een 'belasting' voor het (commercieel) gebruiken van gemeentelijke grond (zoals bijvoorbeeld terrassen bij horecazaken, of tijdens bouwwerkzaamheden waarbij gemeentelijke grond als opslagruimte wordt gebruikt).

RB16 Reserve R.O.L.

Op 1 januari 2021 is de omvang van de reserves Ruimtelijke ontwikkeling leefbaarheid en vestigingsklimaat (R.O.L.) € 1.335.089. In de begroting 2021 is een onttrekking voorzien van deze reserve ad € 500.000 voor fietsambitie Bergeijk. Hierdoor resteert er nog circa € 800.000 voor overige projecten/plannen.

Bijlagen

Bijlage 1: Visie gemeente Bergeijk

Inleiding

De gemeenteraad van Bergeijk heeft op 27 juni 2017 de bestuurlijke toekomstvisie vastgesteld na een intensief proces met inwoners, ondernemers, maatschappelijk middenveld, onderwijs en omliggende gemeenten. Tijdens dit proces zijn de ambities, opgaven en uitdagingen opgehaald. Samenvattend komt hieruit naar voren dat Bergeijk zich kenmerkt door een sterke sociale cohesie en bruisend verenigingsleven. Iedere kern heeft een uitstekend voorzieningenniveau. Problemen worden doorgaans op kernniveau opgelost. Bergeijk is bestuurlijk stabiel, financieel gezond en heeft een robuuste ambtelijke organisatie. Het gaat goed in Bergeijk. Bergeijk kenmerkt zich door een krachtige gemeenschap die in staat is een bijdrage te leveren aan het realiseren van deze ambities en opgaven. De wijze waarop daar invulling aan gegeven wordt is vanuit bestuurlijke zelfstandigheid en een duurzame samenwerking met de Kempengemeenten.

In de toekomstvisie zijn in paragraaf 3.1 de **ambities, opgaven en uitdagingen** als volgt geformuleerd:

Het behoud van de leefbaarheid in de kernen

Het behoud van de leefbaarheid in de kernen kan worden gezien als dé kernambitie en tegelijkertijd een grote opgave voor de gemeente Bergeijk. Cruciaal voor het behoud van de leefbaarheid is het op peil houden van het voorzieningenniveau met aandacht voor jong en oud. Ook de ruimtelijke ontwikkeling verdient aandacht. Door de toename van het aantal 65-plussers zal de behoefte aan eenpersoonswoningen toenemen en om jongeren te kunnen behouden, zal ook op hen de woningvoorraad afgestemd moeten worden. Voor de leefbaarheid en dynamiek in de kernen is daarnaast de bereikbaarheid cruciaal. Ontsluiting van de kernen door openbaar vervoer, via de weg, maar ook door het verbeteren van het fietspadennetwerk is belangrijk. Richting Eindhoven, maar bijvoorbeeld ook België waar mensen werken en studeren. Tot slot verdient het evenwicht tussen de agrarische functie en leefbaarheid van het landelijke gebied (aantrekkelijk woonklimaat) de aandacht.

Het zijn van een groene en duurzame gemeente

De ambitie een groene en duurzame gemeente te zijn staat in relatie tot de leefbaarheid, maar is dusdanig belangrijk dat deze ambitie ook op zichzelf aandacht verdient. In de geest van het rentmeesterschap wordt een goede zorg voor de natuur en het doel in 2025 energieneutraal te zijn als een belangrijke ambitie gezien. Daarnaast is er de wens om meer toeristen naar het gebied te trekken en om in te zetten op een aantrekkelijk leefklimaat voor de mensen die werkzaam zijn in het stedelijk gebied. De geschetste ambities zijn grensoverschrijdend en beperken zich niet alleen tot Bergeijk. Daarmee is feitelijk sprake van een regionale opgave op dit punt. Voor Bergeijk liggen samenwerkingsmogelijkheden binnen de Kempen (westen) en met Valkenswaard (oosten) voor de hand, maar ook richting België (bijvoorbeeld Lommel) zijn er mogelijkheden.

Het zijn van een zelfstandige gemeente

De gemeente Bergeijk heeft de ambitie een zelfstandige gemeente te blijven. Zowel het bestuur en het ambtenarenapparaat als ook de inwoners delen deze ambitie. De heersende opvatting is dat Bergeijk er goed voor staat en er daardoor geen noodzaak is tot herindelen met andere gemeenten. Daarnaast bestaat er de zorg dat een herindeling ten koste gaat van het bestuurlijk contact met de burger. Bergeijk is er juist van overtuigd dat dit contact met de burger - te realiseren door de schaal die Bergeijk nu heeft – essentieel is bij het samen met de burgers blijven oppakken van de ambities en het aangaan van diverse uitdagingen. De ambitie zelfstandig te willen blijven brengt op sommige thema's opgaven en uitdagingen met zich mee. Bijvoorbeeld kijkend naar de transities rond de gemeentelijke taken op het sociale domein en rond de komst van de Omgevingswet. Deze vragen om een grotere en andere inzet van bestuur, ambtenaren én inwoners.

Het behoud van de financiële kracht van de gemeente

Bergeijk staat er financieel solide voor. Maar om aan alle ambities en opgaven te kunnen voldoen, is het belangrijk als gemeente financieel krachtig te blijven. Het behoud van de financiële kracht van de gemeente is cruciaal voor het op peil houden van het voorzieningenniveau, maar ook cruciaal voor het blijven van een

zelfstandige gemeente. Er ligt een opgave in het zo optimaal mogelijk beheren en benutten van de binnen Bergeijk bestaande stille reserves. Bergeijk heeft op dit punt inmiddels een eigen visie ontwikkeld.

Het omgaan met regionale bestuurlijke ontwikkelingen

Bergeijk heeft een sterke ambitie zelfstandig te willen blijven. Het omgaan met opgaven en uitdagingen vanuit die wens vraagt alleen daarom al om een sterke regionale strategie. De regio is in ontwikkeling, zowel op het niveau van de Kempen als op het niveau van de Metropoolregio Eindhoven. Gemeenten in de regio denken na over hun bestuurlijke toekomst, nieuwe samenwerkingen doen hun intrede en de samenwerkingen binnen de Kempen (GRSK, Kempencommissie) en de Metropoolregio wordt heroverwogen. Daarnaast bestaat er in de regio een beeld van Bergeijk als een gemeente met van oudsher een relatief gesloten en defensieve houding richting de regio. De geschetste ontwikkelingen en de niet altijd voor toekomstige samenwerking constructieve beeldvorming vragen om een sterke visie op de rol van Bergeijk in de regio.

Economie en werkgelegenheid

Bergeijk en de regio zitten economisch gezien in de lift en de werkloosheid is laag. Wel is de structuur van de economie aan het veranderen en is sprake van urbanisatie. Dit heeft onder andere gevolgen voor de woningmarkt, de arbeidsmarkt en de positie daarop van de inwoners van Bergeijk. Daarnaast stellen deze ontwikkelingen eisen aan de bereikbaarheid en digitale infrastructuur van Bergeijk. Op deze gebieden ligt de komende jaren een continue opgave om zo goed mogelijk te blijven profiteren van en bijdragen aan de regionale economische ontwikkeling.

Transitie gemeentelijke organisatie

De kracht van Bergeijk zit in de gemeenschap. Binnen de gemeente leeft de ambitie om waar mogelijk gebruik te maken van deze kracht. Dit vereist een faciliterend gemeentebestuur en een faciliterende organisatie die de gemeenschap nog meer in zijn kracht zet. Ook van de raad wordt een actuele visie verwacht op deze relatie tussen gemeente en inwoners. Ga actief met de gemeenschap in gesprek wat leefbaarheid betekent. Bouw daarnaast, onder andere door het ontwikkelprogramma ambtenaar 3.0, verder aan een gemeentelijke organisatie met een zelfde faciliterende houding.

Bijlage 2: Uitwerking coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022 “Samen doen!”

1. Zorgen voor levendige kernen

Kernen:

Samen met kern- en dorpsraden wordt per kern een dorpsvisie opgesteld. Hierin worden de uitdagingen en kansen om de leefbaarheid naar een hoger niveau te brengen in kaart gebracht. Door intensief samen te werken, houden wij onze openbare voorzieningen (scholen, gemeenschapshuizen en sportaccommodaties) op peil.

- Eigen initiatieven die onze kernen aantrekkelijker en levendiger maken, worden ondersteund.
- Wij blijven investeren in gemeenschapshuizen. Er is ruimte voor nieuwe ontwikkelingen.
- Belanghebbende partijen betrekken we actief bij de ontwikkeling van plannen en de uitwerking van de omgevingswet.

Verenigingen:

Verenigingen kunnen rekenen op ondersteuning van de gemeente via TUOB. Ook bieden wij ondersteuning bij het faciliteren van sporten voor mensen met een beperking.

Zelfwerkzaamheid van verenigingen en gemeenschapshuizen wordt beloond.

- We schaffen leges voor evenementen georganiseerd door verenigingen af.
- Verenigingen en gemeenschapshuizen kunnen door betrokkenheid en zelfwerkzaamheid van leden en inwoners worden beloond, TUOB zetten we voort.

Cultuur:

Wij investeren in de Kattendans. Het sociale en culturele centrum met unieke theaterzaal moet behouden blijven voor een zo breed mogelijk publiek. Wij willen verenigingen en gebruikers betrekken bij het ontwikkelen van de moderniserings- en uitbreidingsplannen.

Wonen:

In alle kernen moet er nieuwbouw gerealiseerd worden voor jong en oud. Er is aandacht voor een goede spreiding van woningen en voor diversiteit, duurzaamheid en verschillende woonbehoeften in alle kernen:

- Er is ruimte voor innovatieve woonvormen zoals woon-zorg initiatieven en “tiny houses”.
- We hebben extra aandacht voor duurzaam bouwen.
- Gezien de veranderingen in de woningmarkt willen we de woonvisie aanpakken en actualiseren. Het beleid laten we aansluiten bij de woonwensen van deze tijd.

Onderwijs:

In elke kern zorgen we voor een basisschool die bij de tijd is. Hier is kinderopvang en peuterwerk beschikbaar. De gebouwen van de scholen op 't Hof zijn niet meer op orde. Dit is het moment om te beoordelen hoe het gebouw kan voldoen aan de moderne behoeften van onderwijs. We staan achter de ontwikkeling van een Integraal Kind Centrum. Samen met de partners werken we aan de ontwikkeling hiervan.

- Jongeren-, cultuur-, muziek- en sportcoaches worden ingezet zodat in iedere kern en bij alle scholen een breed aanbod voor talentontwikkeling bestaat.
- We voeren een haalbaarheidsonderzoek uit voor een MFA in Riethoven.

Jeugd:

Om Bereikbaar leefbaar te houden is het van groot belang dat jongeren in de gemeente kunnen en willen blijven wonen. Hiervoor zijn een modern theater, woningen voor starters, ondersteuning van verenigingen, een levendig centrum en een goede fiets- en OV-verbinding belangrijk. Jeugdigen worden ondersteund bij initiatieven voor hun vrijetijdsbesteding. Voorkomen is beter dan genezen, we willen dat de gemeente met maatschappelijke partners samenwerkt aan preventieve en innovatieve jeugdhulp.

- De samenwerking tussen basisscholen, huisartsen en lokale ondersteuningsteams wordt versterkt.

- De gemeente werkt samen met maatschappelijke partners aan een 'zorgplan van aanpak' zodat jeugdhulp geborgd is, ook als jongeren ouder dan 18 jaar zijn.
- Ruimte voor innovatie. Er komt een gerichte aanpak die zich richt op de weerbaarheid van jongeren.

Goede Zorg in je eigen dorp

De afgelopen jaren is er een stevige basis gelegd voor goede zorg aan inwoners van Bergeijk. In de kernen zijn lokale ondersteuningsteams actief. Iedere kern heeft een dorpsondersteuner en er zijn diverse (inloop)activiteiten en zorginitiatieven op poten gezet. Maatwerk, preventie, innovatieve projecten en laagdrempeligheid bij een hulpvraag zijn belangrijke speerpunten. De sterke basis die in de gemeente Bergeijk is gelegd willen we versterken en verbeteren. Zo kunnen we op een eigentijdse en een toekomstbestendige manier inwoners dicht bij huis zorg bieden.

- Dorpsondersteuners en professionals hebben oog voor eenzaamheid.
- Middelen voor sociaal domein worden gereserveerd voor dit doel, geld voor de zorg gaat ook daadwerkelijk naar de zorg.
- Inwoners kunnen voorstellen doen om zelf zorg te organiseren. We geven ze het 'recht om uit te dagen'. Hierbij kan het gaan om preventie en professionele zorg als alternatief voor bestaande geboden zorg door de gemeente.
- Succesvolle voorbeelden: zorg in eigen dorp / zelfhulpgroepen / inloopactiviteiten / gezonde eetprojecten.
- Voor degenen die afhankelijk zijn van professionele hulp zoeken we een passende oplossing.
- Niemand zou in armoede moeten leven. Maatschappelijke partners en vrijwilligersorganisaties worden bij elkaar gebracht om een integraal plan te maken op het gebied van preventie en bestrijding van armoede in Bergeijk.

Arbeidsparticipatie

We gaan mensen die graag willen werken, maar door omstandigheden of regelgeving niet kunnen of mogen werken, ondersteunen. Dat doen we door het vinden van een passende arbeidsplek of vrijwilligerswerk. Iedereen moet kunnen meedoen.

2. Een toekomstbestendige omgeving

Duurzaamheid

Klimaatverandering, energietransitie en een duurzame economie zijn belangrijke thema's waar we ook lokaal actief stappen in willen zetten. We zien een belangrijke rol weggelegd voor het lokaal bestuur om te komen tot een duurzame gemeente, zowel op grote als op kleine schaal. De gemeente investeert in duurzaamheid, stimuleert initiatieven van ondernemers en inwoners en heeft een belangrijke voorbeeldfunctie als het gaat om de eigen gebouwen, accommodaties en straatverlichting.

- Er wordt een energievisie opgesteld. Hierin worden ruimtelijke mogelijkheden voor grootschalige projecten in kaart gebracht en omgezet in concrete plannen. Bijvoorbeeld zonneweides of windmolens. Het uitgangspunt is dat er met inwoners en bedrijven samengewerkt wordt.
- Er wordt geïnvesteerd in het energieneutraal maken van gemeentelijke gebouwen, accommodaties en omzetten naar LED-straatverlichting.
- We richten een fonds op dat als vliegwiel dient om investeringen in duurzaamheid te stimuleren. Het rendement van de investering vloeit terug in het fonds. De opbrengsten dienen voor investeringen in verduurzaming van de gemeente Bergeijk. Zo ontstaat een langdurige cyclus om doelstellingen op het gebied van duurzaamheid te realiseren. Zowel voor gemeentelijke eigendommen (gebouwen, verlichting, openbare ruimte) als voor ondernemers en inwoners. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de gezamenlijke realisatie van zonneweides of de verduurzaming van bedrijfsprocessen. De gemeente is co-financier.
- De gemeente brengt inwoners en ondernemers samen. Zij informeert, enthousiasmeert en subsidieert om te komen tot een duurzame gemeente.
- Het zelf opwekken van energie, gezamenlijke warmtebronnen gebruiken, streven naar gasloos leven en het besparen van energie wordt gestimuleerd door middel van subsidies, informatieverstrekking en ondersteuning vanuit de gemeente.

Bergeijk beter bereikbaar

Een goede bereikbaarheid is van groot belang voor onze inwoners en het bedrijfsleven, zodat Bergeijk veilig, levendig en aantrekkelijk blijft. Zo blijven we een toekomstbestendige gemeente; zowel voor fietsers, auto's als vrachtverkeer. We zorgen voor goede (fiets)verbindingen tussen alle kernen, maar ook met de buurgemeenten en het stedelijk gebied. De plannen voor de aanleg van de Noordelijke Randweg en de N69 zullen deze periode uitgevoerd worden. We hebben de ambitie om fors te investeren in fietspaden, niet alleen tussen de kernen maar ook in een snelle fietsverbinding met het stedelijk gebied. Zo kunnen inwoners van Bergeijk veilig en op een duurzame en snelle manier richting Eindhoven.

- Er wordt een nieuw fietspad gerealiseerd tussen de Weebosch en Luyksgestel.
- Tussen Westerhoven – Riethoven komt er een nieuw fietspad.
- De kern Riethoven – Waalre wordt middels een fietspad veilig met elkaar verbonden.
- Bij onderhoud van fietspaden willen we onmiddellijk de paden, daar waar het nodig is, verbreden.
- Kinderen moeten veilig naar school en verenigingen kunnen. We zorgen voor verkeersveilige routes van en naar scholen en verenigingen.
- We leggen een snelle duurzame fietsverbinding tussen Bergeijk en het stedelijk gebied aan. Bij realisatie van deze snelle fietsverbinding streven we naar een groene variant. Zo kan Bergeijk extra toeristen trekken vanuit het stedelijk gebied en kunnen inwoners op een snelle en duurzame manier door het groen naar de stad.
- Door aanleg van de Noordelijke randweg en de N69, houden we Bergeijk goed bereikbaar.
- Eindhoven Airport hoort bij een goede infrastructuur. Bergeijk wil in gesprek blijven en zich inzetten om geluidshinder en uitstoot te beperken. Daarbij houden we oog voor het economisch belang.

Natuur, recreatie, toerisme, een buitengebied in balans:

Gemeente Bergeijk heeft een groot oppervlak buitengebied met een enorme veelzijdigheid aan functies. Natuur, recreatie, toerisme, energie, wonen, zorg en bedrijvigheid zijn nauw met elkaar verweven. We werken samen met alle betrokken partijen aan een vitaal en aantrekkelijk buitengebied. Agrarische ondernemers willen we ontwikkelingskansen bieden. Hierbij worden geen concessies aan de volksgezondheid gedaan. We bieden ruimte aan nieuwe initiatieven voor vrijkomende agrarische gebouwen om tot omvorming te komen.

Balans tussen ondernemerschap, omgevingskwaliteit leefbare kernen en landelijk gebied is hierbij het uitgangspunt.

- Initiatieven die gericht zijn op verduurzaming van de agrarische sector steunen we.
- We staan voor een duurzaam pachtbeleid en hebben oog voor milieu, biodiversiteit en pachters.
- We investeren in de promotie van Bergeijk.

Bedrijvigheid en werkgelegenheid:

- Gemeente Bergeijk heeft een uitstekende uitgangspositie in de Brainportregio mede dankzij het Kempisch bedrijvenpark en een sterke maakindustrie. Bedrijvigheid en werkgelegenheid leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van onze kernen. Ook zijn recreatie en toerisme belangrijke pijlers en kent Bergeijk een grote diversiteit aan bedrijven. Ondernemerschap wordt gewaardeerd, er is ruimte voor nieuwe vestigingsmogelijkheden en kennisdeling. We investeren in een levendig centrum met een aantrekkelijke uitstraling. Er is voldoende parkeergelegenheid.
- Bij het ontwikkelen van detailhandel is de concentratiegedachte en de centrumvisie leidend.
- We bieden voldoende ruimte voor bedrijven om zich te vestigen in de gemeente door uitbreiding van bedrijventerreinen.
- Regionale economische samenwerking op het gebied van toerisme, recreatie en economie wordt bevorderd.

3. Betrokken bestuur, dichtbij

Bergeijk blijft een zelfstandige gemeente

De gemeente Bergeijk heeft de juiste schaalgrootte om de opgaven en gemeentelijke taken goed te volbrengen. De gemeente staat dicht bij inwoners zodat er nauw samengewerkt kan worden met hen. Er is ruimte voor maatwerk en particuliere initiatieven. De gemeente is vooral een gemeenschap en sterk doordat inwoners, verenigingen, clubs en maatschappelijke instellingen worden ondersteund en aangemoedigd initiatieven te ontplooiën. De lokale gemeenschap willen we versterken door een kleine afstand tussen inwoners en bestuur.

Samen met buurgemeenten optimaliseren we de samenwerking om gezamenlijke uitdagingen in de regio voortvarend op te pakken. ISD, WVK, GGD, ODZOB, MRE, Veiligheidsregio, Brainport en Politie zijn belangrijke partners om gemeente-overstijgende taken uit te voeren. Denk hierbij aan uitdagingen die niet stoppen bij onze gemeentegrens of waarvoor de kennis te specifiek is voor maar één gemeente. Wat we alleen kunnen, doen we alleen; voor gemeente-overstijgende zaken zoeken we actief de samenwerking.

Financiën:

Bergeijk is financieel gezond en dat willen we zo houden. Structurele uitgaven dekken we met structurele inkomsten.

- We gaan op een bewuste duurzame manier om met onze stille reserves.
- Geen belastingverhoging indien dit niet noodzakelijk is.

Handhaving, veiligheid

Inwoners in gemeente Bergeijk moeten zich veilig kunnen voelen in hun eigen buurt. Veiligheid is een gezamenlijke inspanning, de gemeente werkt samen met inwoners aan een veilige leefomgeving.

Bergeijk, 26 april 2018

Bijlage 3: Brief provincie begrotingscirculaire 2021

Aan de raden van de gemeenten

in de provincie Noord-Brabant

Onderwerp

Begrotingscirculaire 2021

Geachte raadsleden,

Brabantlaan 1

Jaarlijks geven wij u in een begrotingscirculaire, vanuit onze wettelijke taak als financieel toezichthouder, informatie die voor uw begroting van belang is. Het is belangrijk om deze informatie te betrekken bij de kaderstelling en het vaststellen van uw begroting 2022. Deels zijn deze onderwerpen financieeltechnisch van aard en daarmee wellicht meer voor het college bestemd. Een afschrift van deze circulaire hebben wij daarom aan uw college gestuurd. Wij attenderen u ook op onze brief over uw begroting 2021, waarin eventueel specifieke aandachtspunten voor u opgenomen zijn.

U heeft de verantwoordelijkheid om een begroting vast te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Ieder jaar besluiten wij, op grond van artikel 203 van de Gemeentewet, voor 1 januari of uw gemeente voor het komende begrotingsjaar onder repressief of preventief toezicht valt. De financieel toezichthouder helpt gemeenten bij het bevorderen van een gezonde financiële huishouding, waarbij respect voor de eigen verantwoordelijkheid van besturen het uitgangspunt is. Financieel toezicht is dan ook een wezenlijk onderdeel van de “checks en balances” binnen het openbaar bestuur en draagt hiermee bij aan het voorkomen dat een gemeente niet meer in staat is financiële tekorten zelf op te lossen.

Uitgangspunt voor de beoordeling van uw begroting 2022 is ons Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 Gemeenten (GTK) die u in 2019 van ons heeft ontvangen. In het GTK, voor het eerst toegepast bij de begroting 2020, vindt u onder andere:

- Welke vormen van toezicht zijn er? Welke wet- en regelgeving worden gehanteerd bij het toezicht?
- Wat betekent structureel en reëel evenwicht?
- Waar kijken we naar als we beoordelen of uw begroting en meerjarenraming structureel en reëel in evenwicht is?

Actuele onderwerpen

Herijking gemeentefonds/verdelingssystematiek

Op 2 februari 2021 is het voorstel voor de nieuwe integrale verdeling van het gemeentefonds (inclusief onderdeel Beschermd Wonen) openbaar gemaakt. Deze publicatie riep bij gemeenten, met name bij de voordeel-gemeenten, de vraag op of er bij de begroting 2022 in de meerjarenraming 2023-2025 al geanticipeerd mag worden op de te verwachten uitkomsten.

De fondsbeheerders van het gemeentefonds (de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Financiën) hebben dit voorstel ter advisering voorgelegd aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Direct na publicatie bleek dat er grote regionale verschillen waren in de (nadelige) herverdeeleffecten. Zo gaan de gemeenten in de noordelijke provincies, maar ook in de provincie Limburg, er in het algemeen flink op achteruit. Maar ook in de andere provincies zijn er individuele gemeenten die er flink op achteruit gaan. Die nadelige herverdeeleffecten lijken niet in alle gevallen logisch te verklaren. Een storm van protesten brak los bij de nadeelgemeenten.

Inmiddels heeft de ROB ook laten weten nog veel vragen te hebben over het voorstel. Op liefst 25 punten vraagt de ROB het ministerie van BZK om nadere toelichting voordat een advies afgegeven kan worden. De adviesraad zet zowel vraagtekens bij de onderbouwing als bij de uitkomsten van het voorstel. Of de voorgenomen herijking van het gemeentefonds in deze vorm doorgaat is daarmee nog lang niet zeker. Na ontvangst van het advies van de ROB start de consultatie van gemeenten en zal ook actualisatie naar een definitieve stand plaatsvinden. De voorgestelde herijking leidt zonder meer tot herverdeeleffecten en

daarmee tot gemeenten die voordeel en gemeenten die nadeel ondervinden. Voor sommige gemeenten zijn die voorlopige effecten zeer fors. Het voorstel is om de herverdeeffecten te spreiden over een aantal jaren en daarbij het gebruikelijke ingroeipad van € 15 per inwoner per jaar te hanteren. Het maximale herverdeeffect geldt voor zowel voor- als nadeelgemeenten. Omdat het sociaal domein nog in beweging is, wordt tevens een evaluatie na vier jaar ingebouwd.

Deze herijking is door het huidige kabinet geplaatst in een breder perspectief van financiële en bestuurlijke verhoudingen en de financiële positie van gemeenten. Naast de verdeling en de omvang van het gemeentefonds zijn ook de nog lopende gesprekken met gemeenten over onder andere de toereikendheid van de financiering van de jeugdzorg daarbij van belang. Dat geldt ook voor de verruiming en modernisering van het gemeentelijk belastinggebied en de evaluatie van de normeringssystematiek. Daarover moet het volgende kabinet besluiten. De besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling wordt ook overgelaten aan het volgende kabinet en daardoor is de voorgestelde invoeringsdatum verschoven naar 1 januari 2023.

De formatie van een nieuw kabinet verloopt ook niet zo (voor)spoedig als gehoopt. De kans dat er in de komende meicirculaire duidelijkheid wordt gegeven over de herijking van het gemeentefonds en verruiming van de omvang van het gemeentefonds achten wij zeer klein. Er is ook nog geen enkele garantie dat de komende septembercirculaire die gewenste duidelijkheid wel gaat geven. Het is daarom op dit moment zeer voorbarig om te anticiperen op herverdeeffecten en verruiming van de omvang van het gemeentefonds. Wij beoordelen bij de begroting 2022 of de algemene uitkering uit het gemeentefonds is geraamd op basis van reële uitgangspunten en op basis van de meicirculaire of de septembercirculaire. Ramingen op basis van bijvoorbeeld adviezen, rapporten, moties of eigen aannames vallen niet onder het begrip reële uitgangspunten.

Wanneer er na het publiceren van de septembercirculaire, maar in ieder geval voor vaststelling van uw begroting 2022, toch officiële berichtgeving (inclusief bijbehorende cijfermatige uitwerking) komt van het ministerie van BZK over het gemeentefonds, dan laten wij u weten of wij dit kunnen betrekken bij ons oordeel over uw begroting 2022.

Sociaal Domein

Bij ons onderzoek van de begroting 2021 is gebleken dat het merendeel van de gemeenten verregaande maatregelen hebben getroffen om tot een structureel en reëel sluitende begroting te komen. Het merendeel van deze maatregelen liggen in het sociaal domein. Veel gemeenten ramen de taken (inclusief de te nemen maatregelen) reëel. Hierdoor is het zichtbaar geworden dat de inkomsten vanuit het Rijk de kosten in het sociaal domein vaak niet meer compenseren en er tekorten ontstaan bij gemeenten.

Het onderzoeksbureau AEF (Andersson Elffers Felix) heeft in 2020 een onderzoek uitgevoerd naar de financiële tekorten in de jeugdzorg. De uitkomsten van het onderzoek laten zien dat gemeenten in een paar jaar tijd na de decentralisatie fors meer zijn gaan uitgeven aan jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering. Besluitvorming over een structurele oplossing in termen van benodigd budget en aanpassing in het stelsel voor de uitvoering van de Jeugdwet vanaf 2022 zal aan een volgend kabinet zijn. De resultaten van het onderzoek dienen als inbreng voor de kabinetsformatie. De uitkomsten van het onderzoek zijn zwaarwegend. Dit in het licht van de jeugdhulpplicht van gemeenten en de noodzaak van structureel sluitende begrotingen. Het is echter ook hier nog te prematuur om te anticiperen op de besluitvorming over de financiële effecten van het onderzoek jeugdzorg door het volgende kabinet. Ook de € 613 miljoen die het kabinet onlangs voor 2021 extra beschikbaar stelt om acute problemen in de jeugdzorg op te lossen geeft helaas op dit moment nog onvoldoende zicht op een structurele oplossing. De extra middelen zijn namelijk nadrukkelijk alleen voor 2021 en incidenteel. Nogmaals is in het overleg tussen het ministerie van VWS en de VNG afgesproken dat het nieuwe kabinet over extra structureel budget moet besluiten. Alleen ramingen op basis van de meicirculaire of septembercirculaire, of andere officiële berichtgeving (inclusief bijbehorende cijfermatige uitwerking) door het ministerie van BZK, merken wij aan als reëel. Een eigen aanname of een geraamde claim op het Rijk in de tekorten jeugdzorg en/of Wmo zullen wij negatief bijstellen op de structurele begrotingssaldi.

Bij het onderzoek van de begroting 2021 zien wij dat ook de uitgaven voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) sterk toenemen. Oorzaak voor de toename is de invoering van het abonnementstarief en de vergrijzing. De groei van de vraag naar Wmo-ondersteuning zet de financiële mogelijkheden van gemeenten onder druk. Wij verwachten hier opnieuw tekorten.

Voor de beoordeling van de begroting 2022 omtrent het sociaal domein blijven voorsnog de richtlijnen van vorig jaar (begroting 2021) voor de begroting 2022 van kracht en deze zijn:

- Voor de jaren 2023 tot en met 2025 kan door de gemeente een stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' geraamd worden: per gemeente naar rato van de € 300 miljoen per jaar.
- Deze stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg' kan als structureel opgenomen worden.
- Voorwaarde is dat daarnaast gemeente tevens zelf maatregelen neemt in het kader van de transformatie rondom jeugdzorg en Wmo mede gericht op beheersing van de kosten.

Als toezichthouder beoordelen wij of de ramingen als ook de taakstellingen (zie onder Taakstellingen) in de begroting en meerjarenraming voor het sociaal domein reëel zijn en welke risico's gemeenten lopen. Daarbij betrekken wij tenminste de realisatie van de laatste jaarrekeningen, de verwachte realisatie voor het jaar 2021 en de verslagen van de accountant.

Covid-19

Het is zeer ongewis wat de financiële effecten van de corona-crisis (onderzoek in opdracht van de VNG) zijn op de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025. Toch vragen wij u de financiële effecten van de corona-crisis zo goed mogelijk in beeld te brengen. De meest voorkomende situaties zijn:

- U houdt in de begroting en meerjarenraming geen rekening met de corona-crisis c.q. u raamt de financiële gevolgen van de corona-crisis budgettair neutraal.
- De financiële effecten van de corona-crisis zijn door u niet (goed) in te schatten of u gaat ervan uit dat het Rijk de financiële gevolgen van de corona-crisis (grotendeels) compenseert. U verwerkt dan eventuele werkelijke financiële gevolgen bij tussentijdse rapportages en op jaarrekeningbasis. Wij verwachten dat u in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing een inschatting maakt welke financiële risico's uw gemeente loopt.
- U houdt in de begroting en meerjarenraming rekening met incidentele en/of structurele baten en lasten.
- U schat zo reëel als mogelijk de financiële gevolgen van de coronacrisis in, waarbij u aangeeft wat incidentele en wat structurele baten en lasten zijn.

Wij vragen u de gemaakte keuze duidelijk in de begroting aan te geven, bijvoorbeeld in de inleiding, en deze toe te lichten, zodat we kunnen beoordelen of de gekozen methodiek voldoende aannemelijk, geloofwaardig en daarmee aanvaardbaar is. We betrekken dit bij ons oordeel over de plausibiliteit van de ramingen.

Ontwikkeling Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De commissie BBV geeft in notities aan op welke wijze een bepaald onderwerp in de begroting verwerkt kan of moet worden. Kan, omdat de regelgeving meerdere verwerkingsopties toestaat en moet als de regelgeving verplicht tot een bepaalde verwerkingswijze. De BBV-notities bevatten dan ook aanbevelingen ('kan') en stellige uitspraken ('moet') voor de juiste toepassing en uitvoering van het BBV.

Notitie Rechtmatigheidsverantwoording

De verwachting is dat met ingang van het boekjaar 2021 het college van burgemeester en wethouders via de jaarrekening verantwoording af gaat leggen over rechtmatigheid. De accountant controleert vervolgens de getrouwheid van deze rechtmatigheidsverantwoording en geeft geen separaat accountantsoordeel over de rechtmatigheid meer af. Omdat de Kadernota rechtmatigheid met name was gericht op de accountantscontrole, heeft de commissie BBV besloten een notitie Rechtmatigheidsverantwoording te publiceren (naar verwachting in het 1e kwartaal 2021) die vooral is gericht op het college en de raad. De volgende onderwerpen komen daarbij onder andere aan bod.

- De rol van de raad
- De criteria waarover het college zich dient te verantwoorden
- De keuzemogelijkheden met betrekking tot de verantwoordingsgrens en de gevolgen.

Notitie Meerjarig financieel inzicht

In september 2020 heeft de commissie BBV de notitie Meerjarig financieel inzicht voor de raad vastgesteld. Het doel van deze notitie is om de samenhang helder te maken tussen diverse onderdelen uit de begroting en de jaarrekening. Dit maakt het eenvoudiger om een oordeel te vormen over de financiële positie van uw gemeente en/of de gevolgen te overzien van bepaalde beleidskeuzes voor de ontwikkeling van die financiële positie. Daarom gaat deze notitie specifiek in op enkele onderdelen die in het BBV zijn voorgeschreven en die erop gericht zijn om de raad (meer) inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente op de korte en langere termijn.

Notitie Lokale heffingen

In april 2021 is de nieuwe notitie Lokale heffingen gepubliceerd door de commissie BBV. Aanpassing in de wetgeving de afgelopen jaren in combinatie met verschenen jurisprudentie was voor de Commissie BBV aanleiding om de notitie Lokale heffingen te actualiseren. In de notitie wordt een overzicht gegeven van alle relevante aspecten van lokale heffingen en bijbehorende reserves en voorzieningen.

Specifieke onderwerpen

Inzicht in de structurele begrotingspositie

Het inzicht in de structurele begrotingspositie van uw gemeente blijft een belangrijk aandachtspunt. Nogmaals dringen wij erop aan het begrotingssaldo, zowel voor het betreffende begrotingsjaar als voor de meerjarenraming, inzichtelijk te presenteren. Hiervoor kunt u gebruik maken van de voorbeelden uit het GTK en uit de notitie Structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV. Wij adviseren u het structureel begrotingssaldo op deze wijze in het raadsvoorstel en de aanbiedingsbrief of in de inleiding van de begroting op te nemen.

Overzicht van incidentele baten en lasten

Een van de verplicht op te nemen overzichten in zowel de begroting als de jaarrekening is het overzicht van incidentele baten en lasten. De leesbaarheid van dit overzicht wordt vergroot als baten en lasten en incidentele reservemutaties duidelijk gescheiden zijn weergegeven. Daarnaast is het verplicht de opgenomen posten te voorzien van een toelichting. Belangrijk daarbij is dat duidelijk wordt waarom de baten of lasten door u als incidenteel zijn bestempeld. Anders gezegd, waarom er géén sprake is van structurele baten of lasten. Structurele baten en lasten zijn immers regel en de incidentele baten en lasten vormen de uitzondering.

Bij het onderzoek van de begroting 2021 van de gemeenten is ons opgevallen dat de notitie structurele en incidentele baten en lasten nog niet altijd goed wordt toegepast in de begroting. Het doel van de Notitie structurele en incidentele baten en lasten, namelijk het meer eenduidig toepassen van de begrippen 'structureel' en 'incidenteel', is naar onze mening nog niet helemaal bereikt. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat het BBV geen scherpe definitie geeft van de begrippen 'structureel' en 'incidenteel'. Bovendien laat het BBV ruimte voor (interpretatie)verschillen, omdat dit past bij de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden (principle based). Gemeenten benutten deze ruimte in (te) grote mate, hetgeen leidt tot discussies tussen de gemeenten en de toezichthouder. In de begrotingscirculaire van vorig jaar kondigden wij het uitbrengen van een (ambtelijke) handreiking aan om deze discussies te beperken. Mede door de coronauitbraak hebben we deze toezegging helaas niet waar kunnen maken. De behoefte aan verduidelijking is nog steeds onveranderd groot. Daarom zeggen wij u toe, dat wij begin 3e kwartaal 2021 een handreiking ter verduidelijking van de begrippen structureel en incidenteel uit zullen brengen. In deze handreiking zal ook een groot aantal voorbeelden opgenomen worden.

Kapitaallasten nieuwe (her)investeringen

Medio vorig jaar hebben wij, zoals toegezegd in onze vorige begrotingscirculaire, de 'Handreiking kapitaallasten nieuwe (her)investeringen' gepubliceerd. In deze ambtelijke handreiking is het onderdeel 'Kapitaallasten nog te realiseren (her)investeringen' uit ons GTK nader uitgewerkt. In de handreiking hebben we uiteengezet hoe wij de ramingen kapitaallasten in uw begroting beoordelen.

Bij ons onderzoek naar de begrotingen 2021 is het ons opgevallen dat nog niet alle gemeenten de 'Handreiking kapitaallasten nieuwe (her)investeringen' toepassen. Bij de beoordeling van de begroting 2022 zullen wij de handreiking toepassen en eventuele correcties op het structureel begrotingssaldo doorvoeren. Wij adviseren u daarom om de 'Handreiking kapitaallasten nieuwe (her)investeringen' toe te passen en daarmee correcties op het structureel begrotingssaldo te voorkomen.

Taakstellingen

Veel gemeenten hebben te maken met bezuinigingsoperaties en takendiscussies. Daarom is het nuttig om specifiek in te gaan op deze onderdelen bij de toelichting op de financiële positie en bij de meerjarenraming. Behalve het benoemen van de stelposten en taakstellingen biedt het concreet toelichten, van de wijze waarop de voorgenomen bezuinigingen en het nieuwe beleid voor de komende jaren zijn vertaald in de begroting, inzicht in de financiële positie. De toelichting is noodzakelijke informatie voor uw en ons inzicht in en de beoordeling van de financiële positie.

We zien de omvang van de taakstellingen toenemen en hoewel onze beoordeling op hardheid en haalbaarheid veelal positief is, vinden we het een zorgelijke ontwikkeling. Om de financiële stabiliteit van de gemeente te waarborgen is het noodzakelijk dat uiteindelijk de voorgenomen taakstellingen en bezuinigingen volledig gerealiseerd worden.

Wij adviseren u, indien van toepassing, een integraal beeld van de opgenomen bezuinigingsmaatregelen, taakstellingen, stelposten en reserveringen te presenteren in een paragraaf Taakstellingen en stelposten. In deze paragraaf kunt u in één oogopslag de opgenomen bezuinigingen c.q. taakstellingen zien die verspreid in de begroting op programmaniveau zijn opgenomen en/of de nog openstaande taakstellingen in de meerjarenraming. Daarnaast kunt u hier de voortgang van eerder door u vastgestelde bezuinigingsmaatregelen toelichten. Hetzelfde geldt voor eventuele stelposten (inschattingen of al vrijgemaakte begrotingsruimte) voor toekomstige financiële onzekerheden. Dit versterkt het inzicht in de financiële positie.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Uit onze begrotingsonderzoeken blijkt dat de informatiewaarde van de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij sommige gemeenten nog verbeterd kan worden. Met als doel de informatiewaarde te verbeteren adviseren wij het volgende:

- Geef in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing duidelijk het vastgestelde beleid aan, zowel voor de inventarisatie en kwantificering van de risico's als voor de aan te houden weerstandscapaciteit in relatie tot deze kwantificering.
- Geef tevens de minimale hoogte of marge aan van de weerstandsratio.

Naast deze verplichte onderdelen van de paragraaf adviseren wij u het verloop, van zowel de beschikbare weerstandscapaciteit als de benodigde weerstandscapaciteit (en hiermee ook de weerstandsratio) inzichtelijk te maken. Dit geeft aanzienlijk meer inzicht in het gemeentelijke weerstandsvermogen dan alleen de informatie opnemen van het betreffende jaar. Hierbij kan ook aangegeven en toegelicht worden welke risico's groter/kleiner worden of verdwijnen.

Het is van belang om bij de risico's de mogelijke scenario's te schetsen alsmede de (beleidsmatige) opties om de niet geraamde financiële consequenties zo goed mogelijk te beheersen. Hieruit volgt de gewenste omvang van het weerstandsvermogen. Ook de niet-financiële gevolgen spelen een rol bij risicomanagement, maar ook voor de bepaling van de weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen.

Omgevingswet en -visie

In onze begrotingscirculaire van vorig jaar (Begrotingscirculaire 2020) informeerden wij u al uitgebreid over beide onderwerpen. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is mede naar aanleiding van Covid-19 verschoven naar 1 januari 2022. Aangezien Covid-19 nog steeds niet bedwongen is, lijkt nieuw uitstel onafwendbaar. Een definitief besluit zal binnenkort genomen worden. Zoals u weet, wordt de wet- en regelgeving voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water gebundeld en is het de bedoeling om

het aanvragen van vergunningen te vereenvoudigen. Dit betekent één wet die ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving stimuleert en kwaliteit borgt. De gebruikers staan hierbij centraal.

Omgevingsvisie

Met de nieuwe wet zijn het Rijk, de provincies en de gemeenten voortaan verplicht een omgevingsvisie te maken. Dit is een strategische visie voor de lange termijn voor de hele fysieke leefomgeving. De belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn:

- gemeenten dienen een omgevingsvisie op te stellen;
- per gemeente geldt één omgevingsplan;
- gemeenten werken de omgevingsvisie uit in een omgevingsplan en programma's;
- het omgevingsplan bevat gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving;
- in een programma staan maatregelen waarmee een bevoegd gezag een omgevingswaarde of een andere doelstelling voor de fysieke leefomgeving wil bereiken.

Gemeenten krijgen een overgangstermijn van drie jaar voor het vaststellen van de omgevingsvisie. De verplichting voor gemeenten om een omgevingsvisie te hebben én het tijdstip daarvoor wordt bij Koninklijk Besluit vastgelegd.

Houd rekening met de financiële gevolgen voor uw gemeente

Wij zien dat de nodige betrokken partijen volop bezig zijn met de voorbereidingen. Toch blijkt uit de monitor invoering Omgevingswet, die minister Ollongren onlangs naar de Tweede Kamer stuurde, dat het percentage gemeenten dat denkt tijdig gereed te zijn het afgelopen halfjaar is gedaald. Het is van groot belang om een goede inschatting te maken van wat er op uw gemeente afkomt, zodat u zich adequaat op deze wet kunt voorbereiden. Daarbij past ook de vraag wat de financiële gevolgen voor uw gemeente zullen zijn.

Denk aan:

- Welk personeel is nodig?
- Hoe begeleidt u het implementatieproces?
- Moet u uw medewerkers opleiden?
- Wat betekent dit voor ICT?
- Wat kost het om de omgevingsdocumenten te ontwikkelen?

Dat de financiële gevolgen niet onderschat mogen worden, bleek uit een consultatie onder honderd gemeenten. Daaruit kwam naar voren dat de invoeringskosten van de Omgevingswet veel hoger zijn dan eerder werd verwacht. Gemeenten willen daarom in 2022 € 150 miljoen (extra) compensatie.

Gemeenschappelijke regelingen

Gemeentelijke bijdragen

Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen maken een belangrijk deel uit van gemeentebegrotingen. De raming die u in uw begroting opneemt als bijdrage in de gemeenschappelijke regeling behoort overeenkomstig de gemeentelijke bijdrage te zijn, zoals deze is opgenomen in de begroting van de gemeenschappelijke regeling. Wij vragen u in de paragraaf verbonden partijen deze bijdrage inzichtelijk te maken, niet alleen voor het begrotingsjaar, maar ook voor de jaren van de meerjarenraming.

Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) Gemeenschappelijke regelingen

Bij het verschijnen van het GTK voor gemeenten is een afzonderlijk gemeenschappelijk toezichtkader voor gemeenschappelijke regelingen aangekondigd. De reden hiervoor is dat niet alle kaders die voor gemeenten gelden één op één op gemeenschappelijke regelingen van toepassing zijn. Bovendien kennen we binnen gemeenschappelijke regelingen veel diversiteit in grootte, aantal deelnemers en beleidsvelden, elk met een eigen dynamiek. De focus bij gemeenschappelijke regelingen ligt op de risico's voor de deelnemende gemeenten. Dit vroeg om een nadere uitwerking, die landelijk door de provincies is opgepakt.

Inmiddels is het concept toezichtkader voor gemeenschappelijke regelingen gereed en is ter consultatie voorgelegd aan enkele gemeenschappelijke regelingen. In afwachting van die reacties en eventuele daaruit

voortvloeiende aanpassingen van het concept, zal dit toezichtkader naar verwachting met ingang van het begrotingsjaar 2023 voor alle gemeenschappelijke regelingen in Nederland gaan gelden. Met de introductie van het nieuwe kader zal worden gewacht tot de inwerkingtreding van de wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Tot die tijd blijft het gemeenschappelijk toezichtkader “Kwestie van evenwicht!” uit 2014 van toepassing op gemeenschappelijke regelingen.

Wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Om de maatschappelijke opgaven waar lokale overheden zich voor gesteld zien te kunnen realiseren en de bestuurlijke slagkracht te vergroten, werken overheden steeds meer en intensiever met elkaar samen. Dat gebeurt op verschillende niveaus en op verschillende manieren, onder andere via gemeenschappelijke regelingen. In de praktijk ervaren gemeenteraden en individuele raadsleden een te grote afstand tot gemeenschappelijke regelingen. Om de positie van de gemeenteraden te versterken is een wijziging van de Wgr

in procedure. De instrumenten die de volksvertegenwoordiging kan gebruiken om de eigen controlerende en kader stellende rol bij gemeenschappelijke regelingen beter in te kunnen vullen wordt aangepast. Ook beoogt de wijziging de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen een gemeenschappelijke regeling te vergroten.

In het kader van deze begrotingscirculaire zijn de volgende wijzigingen van belang, die met ingang van het begrotingsjaar 2023 gelden:

1) Aanpassing begrotingscyclus door drie wijzigingen:

- De kadernota en voorlopige jaarrekening moeten voor 30 april naar gemeenteraden worden gestuurd in plaats van 15 april.
- De ontwerpbegroting moet uiterlijk 12 weken voor 15 september voor een zienswijze aan gemeenteraden aangeboden worden, in plaats van 8 weken voor 1 augustus.
- De begroting van een regeling moet uiterlijk 15 september naar gedeputeerde staten worden gestuurd in plaats van 1 augustus.

2. Aanscherping artikel 9 van de Wgr met een bepaling over de reikwijdte van de afspraken die moeten worden gemaakt over het regelen van de gevolgen van een uittreding. Een algemeen besluit van het bestuur is niet voldoende. Deze wijzigingen gaan voor het eerst gelden voor de begrotingscyclus 2023. Nadere informatie:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/dossier/35513>

Agenda toekomst van het (interbestuurlijk) toezicht

Met de Agenda Toekomst (interbestuurlijk) Toezicht (ATT) geven gemeenten, provincies en Rijk gezamenlijk invulling aan de vernieuwing van het interbestuurlijk en financieel toezicht, zodat het toezicht zo effectief mogelijk is en past bij een gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven.

In onze vorige begrotingscirculaire informeerden wij u al over de ATT, waarin is beschreven hoe we de komende jaren het (interbestuurlijk) toezicht verder gaan doorontwikkelen. In 2020 is hiervoor een Actieplan opgesteld en is samen met toezichtontvangers en toezichthouders gekeken naar de uitwerking van de verschillende actielijnen. De vijf actielijnen zijn:

1. Versterken verbinding horizontale controle en verticaal toezicht
2. Beter voeren dialoog
3. Beter leren via toezicht
4. Uniformeren uitvoering toezicht
5. Toezichthouder richt zich op gedeelde risico's

Per actielijn zijn de te nemen acties benoemd en is het doel aangegeven zoals dat in de ATT is opgenomen. Inmiddels is er vorig jaar (2020) gestart met risicosessies voor de verschillende (interbestuurlijk) toezicht terreinen (in kader van actielijn 5). Dit jaar worden in het kader van actielijnen 2 en 3 workshops georganiseerd met toezichtontvangers en toezichthouders ten behoeve van het delen van ervaringen van (interbestuurlijk) toezicht. De data voor sessies met het

werkveld van financieel toezicht zijn op dit moment nog niet bekend.

Inzendtermijn jaarrekening 2020

Het coronavirus en de hiertegen genomen maatregelen raken alles en iedereen in Noord-Brabant en dus ook de P&C-cyclus van uw gemeente. Wij kunnen ons voorstellen dat dit ook impact heeft op het opstellen, controleren en vaststellen van de jaarrekening 2020. Mogelijk heeft dit ook consequenties voor de inzendtermijn van 15 juli 2021. Gezien de huidige, nog steeds buitengewone omstandigheden hebben wij er begrip voor, dat u de inzendtermijn van 15 juli 2021 mogelijk niet kunt halen. Wanneer er omstandigheden zijn die buiten uw invloed liggen, zullen wij soepel omgaan met het verlenen van uitstel voor het inzenden van de jaarrekening 2020, zonder dat dit leidt tot preventief toezicht voor het begrotingsjaar 2022. Wanneer u voorziet dat de inzendtermijn niet gehaald wordt, neem dan vooral contact met ons op. Samen vinden we een oplossing!

Tot slot

Inzenden per post of digitaal via de Berichtenbox

U kunt uw begrotingen, maar ook voor wijzigingen in begrotingen, jaarrekeningen en andere wettelijk verplichte documenten per post of digitaal via de Berichtenbox inzenden. Zorg er bij digitale inzending voor dat u stukken toestuurt die wij goed kunnen archiveren. Op die manier blijft voor de toekomst duidelijk wat de besluitvorming is geweest. Een raadsbesluit met bijvoorbeeld alleen een link naar informatie op een website of app is niet voldoende. Zowel de fysieke als de digitale begroting en jaarrekening dienen qua vorm en inhoud aan de wettelijke eisen te voldoen.

Op brabant.nl staan diverse actualiteiten op het gebied van financieel toezicht. Daar kunt u ook bijvoorbeeld het overzicht 'Bruto woonlasten 2021 voor een meerpersoonshuishouden' vinden. Dit overzicht geeft inzicht in de woonlasten van de 61 Brabantse gemeenten. In één oogopslag kunt u daar zien of uw gemeente tot de goedkopere of duurdere gemeenten behoort wat betreft de woonlasten.

Hebt u vragen over deze circulaire dan kunt u contact opnemen met de heer T.C. (Teco) Noordegraaf van ons team IBT Financieel Toezicht. Hij is op maandag tot en met donderdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer 06-52794351. U kunt ook contact opnemen met de contactambtenaar voor uw gemeente.

Een kopie van deze begrotingscirculaire hebben wij aan uw college van burgemeester en wethouders gestuurd.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

N. Wester MSc,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur
In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Bijlage 4: Coalitieakkoord

Coalitieakkoord CDA – VVD 2018-2022

Samen Doen!

Levendig, Duurzaam, Betrokken

Gemeente Bergeijk, bestaande uit 6 kernen, kent een krachtige samenleving met betrokken inwoners. Een gemeente die zich kenmerkt door verschillende initiatieven waarin ieder zijn rol heeft om de samenhang te bevorderen. Dit is ook de wijze waarop wij als coalitie onze ambities willen uitvoeren; samen met onze inwoners, ondernemingen, verenigingen en maatschappelijke partners.

Samen willen wij de uitdagingen en opdrachten op het gebied van leefbaarheid voortvarend aanpakken. Daarbij is ruimte voor eigen initiatieven. Inwoners, verenigingen en gemeenschapshuizen kunnen hier een belangrijke rol in spelen.

Bergeijk is een groene gemeente en hierin blijven we investeren. De kwaliteit van de leefomgeving en het openbaar gebied willen we op niveau houden. We delen de ambitie om de komende vier jaar concrete doelen te stellen en stappen te zetten om tot een toekomstbestendig duurzaam Bergeijk te komen.

In de gemeenteraad wordt er op constructieve wijze door de politieke partijen samengewerkt. De focus in dit coalitieakkoord ligt op de ambities en speerpunten, waarbij we ruimte willen laten voor debat. Zo doen we recht aan de democratie.

De strategische koers voor Bergeijk wordt bepaald door het versterken van de lokale gemeenschappen. We zijn van mening dat gemeente Bergeijk de juiste organisatiegrootte heeft om gemeentelijke taken en opgaven goed te kunnen uitvoeren. Om de lokale gemeenschappen te kunnen versterken moet de afstand tussen inwoners en bestuurders klein zijn. Zo kunnen we initiatieven de ruimte geven en de gemeenschap in hun kracht zetten.

De bestuurskracht van Bergeijk is goed op orde. Ook financieel staat de gemeente er goed voor. We zoeken de samenwerking in de regio om doelen te bereiken die voor een individuele gemeente moeilijk zijn te realiseren. De samenwerking met de Kempengemeenten willen we intensiveren en verbeteren om zo krachten te bundelen op bovenlokale thema's en uitdagingen.

Kortom:

Samen Doen!